Colecția
POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

2002 / 564

ALEXANDRU MIRONOV
TRAIAN BĂDULESCU
GEORGE CEAUSU
VIOREL LAZĂR
RANDY GORDON
CARMEN NEAGU-NICU
FLORIN PÂTEA
FELIX MOGA
OVIDIU BUFNILĂ
VALD T. POPESCU
DAN DOBOȘ
CIPRIAN CIȘEGA

anticipația 564

Editat de
SC Știință & Tehnică SA

sumar

anticipaţia

Revistă lunară de literatură şi artă SF
(nr. 564 / 2002)
editată de Societatea „Ştiinţă & Tehnică" S.A.

SOCIETATEA ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ SA

Adresa: Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 79781
Telefon: 665 27 75
Telefon/Fax: 222 84 94

ABONAMENTELE se pot efectua la oficiile poştale şi direct la redacţie.
WEB: www.curentul.ro/st/anticipatia
e-mail: st@curentul.ro
Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET SA, P.O. Box 33-57, fax: 040 1 22 64 07, tel.: 222 41 26, România, Bucureşti, Pia¸a Presei Libere nr. 1, sector 1.
ISSN 1220 - 8620

Director general
Dan MIHU

Redactor şef număr 564
Traian BĂDULESCU

Difuzare
Aura RĂGĂLIE,
Cristian Florin LAZĂR

anticipaţia 564
colecţia de povestiri ştiinţifico-fantastice

Alexandru Mironov
Secretar general
al CNR UNESCO

Pogorârea din SF

A fost, în august 2002, pentru a 12-a oară consecutiv, o tabără ciudată numită „Atlantykron", un vis coborât pe planşeta socială a câtorva profesionişti într-ale utopiei, apoi construit, în serie zero, cu uriaş entuziasm, de către adolescenţii şi tinerii din fabuloasa echipă cernăvodeană a profesorului Aurel Cărăşel şi a elevului său, Sorin Repanovici. Când, cu toate şuruburile strânse, a fost lansat, în 1990, pe orbită, l-am privit cu satisfacţia inginerului social: e pur si muove! mi-am zis, ne-am zis toţi, şi de atunci strania universitate de vară se învârteşte în jurul Soarelui, ca simbol al imaginarului aplicat.

Altceva, dar în acelaşi şir de silogisme, şi care se potriveşte în pagina de faţă. Lucrez acum la UNESCO, instituţie planetară, care îşi propune treburi de rang planetar, în educaţie-cultură-ştiinţă-comunicare. Dar şi le propune, am descoperit eu, cercetând mecanismele, tot cu vechile unelte ale veacurilor înghiţite de istorie. Ce-ar fi să-l alimentez cu ceva imaginar? mi-am zis, având clar în minte „experimentul Atlantykron". Aşa că am frunzărit prin circumvoluţiuni şi mi-am adus aminte că, prin hăt anii '84-'85, am scris împreună cu regretatul Alexandru Boiu o carte pe nume „Proiecte planetare", care chiar cu asta se ocupa: cu proiectele planetare. În cartea scrisă mai ales seara, la lumânare - căci Ceauşescu ne stingea becurile în cartierul bucureştean Militari - în chiar primul capitol inventasem o emisiune a postului de radio

„Şcoala planetară UNESCO", unde doi savanţi ai secolului XXI „bârfeau", pentru ascultătorii de peste câteva decenii, teme ca „Energia", „Atmosfera planetei", „Corpul uman", „Mecanisme şi roboţi", „În adâncul materiei", „În largul cosmosului" - adică discutau despre cele mai importante noţiuni în care avea să se implice Homo faber XXI, şi în legătură cu care eu îmi scriam articolele (mii!) şi cărţile, îmi făceam emisiunile de radio şi televiziune (tot mii!), convins că merită să vorbim oamenilor despre cea mai mare putere a societăţii umane, Puterea Ştiinţei şi a Tehnologiilor. În consecinţă, copiez binişor primul capitol, îl ajustez, îl asezonez, îl transform în ceea ce se numeşte acum proiect, îi pun titlul Radio-Tele-Şcoala UNESCO (căci în viitor vom atrage şi posturi de televiziune în reţeaua noastră) şi... îl avansez mai marilor mei de la Paris. În program, pentru a mări vizibilitatea UNESCO, le propun şefilor mei următoarele:

1) realizăm un set de „lecţii radio de popularizare a ştiinţei", acest mass-medium fiind cel mai ieftin şi cel mai răspândit pe toată planeta;
2) le propun 52 de teme pentru „radio-lecţii", câte una pe săptămână, totdeauna în aceeaşi zi şi la aceeaşi oră şi totdeauna cu o temă pentru acasă (câteva întrebări, o ghicitoare, o problemă) la sfârşit;
3) cele 52 de teme sunt dezbătute de specialişti, care pun în dosar doar ideile principale şi datele esenţiale ale temei respective;
4) dosarul este expediat prin poştă/faxat/e-mailat către cele 188 de Comisii Naţionale ale ţărilor membre ale UNESCO;
5) secretarii generali ai acestor comisii - omologii mei - caută, fiecare, cel puţin câte un post de radio doritor să emită în eter „lecţii UNESCO";
6) odată contractul încheiat între Comisia Naţională UNESCO şi postul/posturile respective, un profesor, un specialist în ştiinţă popularizată sau un redactor-vedetă preia „rezumatul" lecţiei, îl dezvoltă după nevoile locale şi face emisiunea în limba locală. În acest fel UNESCO se descentralizează şi intră „democratic", în marele cortex planetar, aducând lumina ştiinţei pentru sute de milioane, poate miliarde de oameni. Reţeaua de posturi de radio asociate UNESCO a apărut pe planetă.

Fac cu ideea mea ocolul Pământului, folosind reţeaua Comisiilor Naţionale UNESCO şi sfântul Internet (îl inventasem în cartea de „Proiecte planetare" , dar îl botezasem... Informond!) Şi îl fac să avanseze, etaj cu etaj, către directorii Diviziei Ştiinţă a UNESCO. Mi se răspunde după tipicul cu care sunt obişnuit şi care este acela cel întâmpină pe orice slujitor al Imaginarului: întâi cu ridicări din umeri agasate, apoi cu sprâncene ridicate a mirare, pe urmă cu strângeri de mână amuzante („Ce idee şi pe ăsta!"), după vreun an, cu simpatie, efuziune, respect - moment în care socot că oul a clocit destul şi că trebuie să eclozeze. Îmi găsesc, printre birocraţi, un „camarad de arme" - marocanul El Tayeb - lucrăm, social, ideea, îi facem joc de picioare - şi cine credeţi că anunţă, la Paris, de Ziua Ştiinţei şi Dezvoltării, din 12 noiembrie curent, lansarea? Chiar mai marii UNESCO, cu subsemnatul, modest, în mijlocul sălii festive a instituţiei intelectualilor lumii, montând, pentru ilustrul public, mecanismele unei povestiri de science fiction, poate născută în mintea mea în taberele şi cenaclurile SF. Un vis pogorât în realitate, ceva tulburător de simplu şi profund uman, o maşinărie care, cum spunea Karel Capek, să pufăie paşnic şi să facă bine oamenilor...

Paris, noiembrie 2002

Traian Bădulescu

Academia de vară pentru ştiinţe prospective, viitorologie şi science fiction „Atlantykron“

Despre schimbare şi... „sfârşitul copilăriei“

1990. 28 de oameni pe o insulă pustie. Printre ei, Aurel Cărăşel, Sorin Repanovici, Felix Moga, Ovidiu Petcu, Adrian Ionescu şi, pentru o zi, Alexandru Mironov, cu o echipă de filmare a TVR.

1991. Prima ediţie oficială. Un bac-ponton mare, peste 100 de participanţi, George Anania, Romulus Bărbulescu, Mihai Bădescu. Primul film (scenariul îi aparţine lui Ovidiu Petcu) turnat integral aici.

1992. Vin pentru prima dată Bridget Willkinson - secretar al Asociaţiei Europene de Science Fiction) şi scriitorul italian Roberto Quaglia.

1993. Apare pe insulă Florin Munteanu, care aduce cu el ştiinţele complexităţii. Este prezentă şi Editura „Nemira“, prin Valentin Nicolau şi Vlad T. Popescu. Deschidere şi închidere oficială, cu focuri de artificii. Tabăra este oficial botezată „Atlantykron“.

1994. 4 bacuri. Peste 300 de oameni pe insulă. Record de participare la concursurile de proză.

1995. Proiecţii de filme. Studiul problemelor sportive cu Pierre de Hillerin. Florin Munteanu prezintă propriile experienţe din Sri Lanka, precum şi avantajele noului venit numit Internet.

1997. Invitaţi pe insulă: scriitorul belgian Allain Le Bussy, astronomul Harald Alexandrescu. Membrii clubului „Star Trek" lansează un concurs de orientare. Balanţa manifestării începe să se încline către partea de ştiinţe complexe şi către structura de şcoală de vară.

1998. Cea mai informală ediţie a „Atlantykron"-ului. Aproape 100 de participanţi, foarte puţină tehnologie, nici un computer, multă natură.

1999. Eclipsa totală de soare. Peste 350 de participanţi. Pentru câteva ore, pe insulă vine legenda vie Robert Sheckley - renumit scriitor de SF. Fenomenul astronomic este observat de toti insularii, care primesc ochelari speciali de protecţie. Vine profesorul american David Anderson, care este surprins de nivelul discuţiilor purtate cu participanţii.

2000. Acelaşi Anderson se implică, la modul cel mai serios, în organizarea evenimentului. El lansează concursul „Enigma". Vine pentru prima dată şi Dan Farcaş.

2001. Încă o premieră pe „Atlantykron" - în ultimele 4 zile este organizat, aici, euROcon-ul - Convenţia Europeană de SF. Printre invitaţi: Norman Spinrad (preşedintele în exerciţiu al Asociaţiei Scriitorilor Profesionişti de SF şi Fantasy din SUA), Joe Haldeman, Roberto Quaglia, Bridget Willkinson, Barry Shaverin (Discovery Channel), informaticianul Natalie Feldman (SUA), Ion Hobana, Dan Farcaş, Sebastian A. Corn. Concert de muzică electronică pe malul Dunării, susţinut de compozitorul Mihai Dumitrescu. Focuri de artificii. Dezbateri despre timp, spaţiu şi genetică.

2002. 70% dintre participanţi se află aici în premieră. Invitaţi speciali: fostul boxer american Randy Gordon, Harald Alexandrescu, Dan Farcaş, Florin Colceag.

Deşi particip la „Atlantykron" de aproape zece ani (prima mea prezenţă a fost în 1993, n-am ratat nici măcar o zi), constat, uneori cu surprindere, că tot ce se întâmplă aici are continuitate dar se află şi într-o permanentă schimbare, reuneşte oameni care se întâlnesc pe această insulă de atâţia ani, dar şi mulţi tineri veniţi pentru prima oară. Dacă în urmă cu ani buni era o Tabără (internaţională, uneori) de creaţie Science Fiction, acum ea este organizată ca Academie de Vară pentru Stiinţe Prospective, Viitorologie şi Science Fiction. Un nume prea elitist pentru ceea ce se întâmplă aici? Nu, deoarece, de câţiva ani, pe

insulă sosesc o serie de tineri inteligenţi, deschişi către nou, care beneficiază de experienţa unor lectori de valoare. Formula unor conferinţe în care avem un emiţător activ şi receptori pasivi a trecut. Atelierele de la prânz au reunit mulţi participanţi, REAL interesaţi de temele abordate.

Acum am constatat, pentru prima dată, că „Atlantykron"-ul întinereşte. Această manifestare a ajuns în perioada de adolescenţă - sfârşitul copilăriei (sintagmă „împrumutată" de la Arthur Clarke şi folosită de profesorul Florin Munteanu), fiind, poate, marcat de euROcon-ul de anul trecut. Anul trecut, deşi a marcat un succes, nu a fost un vârf. Am constatat cu surprindere că această Convenţie Europeană de SF nu a reuşit deloc să eclipseze „misiunea" Atlantykron-ului. Părerile sunt împărţite, dar mulţi au căzut de acord că seriozitatea organizării a fost şi mai puternică în acest an. Dar, de fapt, ce ne-a adus nou 2002?

Atlantykron după euROcon

Cursurile Academiei de Vară „Atlantykron" au fost găzduite, ca de obicei, de insula de piatră aflată în imediata vecinătate a cetăţii antice Capidava. Între 2 şi 11 august, cei prezenţi s-au concentrat pe subiecte diverse, printre care s-au remarcat etalarea şi consolidarea interesului şi a cercetării aplicate în domeniul ştiinţelor viitorului, comunicare extrasenzorială, geneza Universului, raportul astronomie-astrologie din punctul de vedere al ştiinţei moderne, creaţie Science Fiction, jurnalism aplicat, dar şi... lecţii de supravieţuire.

Concepută ca o şcoală de vară, laborator al elitelor din domeniul artelor şi ştiinţelor imaginative şi anticipative, Academia „Atlantykron" a avut printre invitaţii din acest an nume de referinţă ale literaturii SF, ale ştiinţelor de graniţă sau cercetători ai fenomenelor extrasenzoriale, cum ar fi scriitorul italian Roberto Quaglia, Alexandru Mironov, secretar general al Comisiei Naţionale pentru UNESCO, Dan Farcaş, UFO-log, Harald Alexandrescu, astronom, şi nu în ultimul rând Randy Gordon, preşedintele Comisiei pentru sport a statului New York (SUA).

Organizatorii şi lectorii

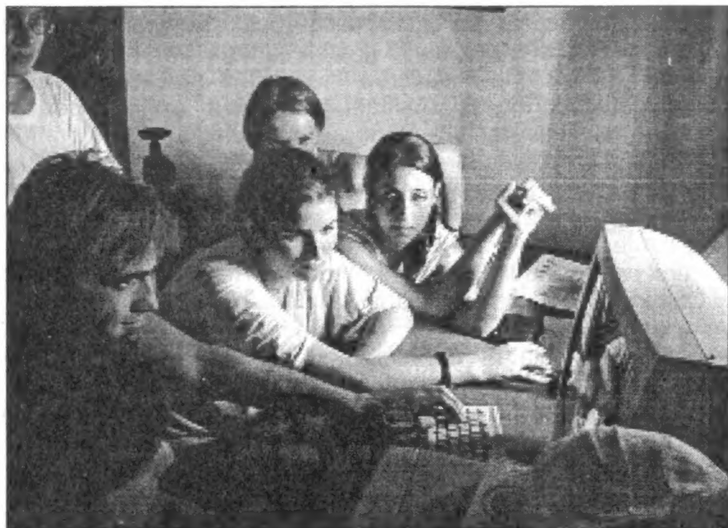
Academia „Atlantykron" este un proiect organizat şi finanţat de Ministerul Tineretului şi Sportului (MTS), sub patronajul UNESCO, în colaborare cu Centrul pentru Studii Complexe (CSC), Fundaţia americană „World Genesis", Asociaţia Stiinţifică

„Cygnus" şi Scoala de Jurnalistică „Felix Aderca". Această şcoală de vară şi-a propus să prezinte tinerei generaţii modele educaţionale pentru stimularea creativităţii şi capacităţii de comunicare, formarea abilităţilor cognive optime pentru descifrarea universului uman, dinamizarea schimburilor informaţionale şi extinderea cunoaşterii.

În acest an, 200 de tineri (veniţi împreună cu asociaţii şi fundaţii ca Asociaţia Cygnus - Suceava, Scoala de Jurnalism „Felix Aderca" şi Asociaţia „Vacanţe fără Frontiere" - Craiova, Centrul pentru Studii Complexe, Asociaţia Română pentru Sport şi Cultură, Cenaclul de literatură şi artă „Planetar SF" - Bucureşti, Asociaţia Basarabeană „Pro-Democraţia" - Chişinău, au experimentat, alături de lectori şi organizatori, societatea viitorului, participând la activităţile mai multor ateliere: ştiinţa complexităţii, astronomie, jurnalism multimedia şi science fiction, ştiinţa sportului, ecologie şi biologie aplicată, tehnici de supravieţuire. Printre temele dezbătute s-au numărat „Zgomotul sub lupa ştiinţei - o altă abordare a Realităţii", „Omul văzut de... extratereştri", „Omul - entitate evaluabilă obiectiv prin tehnici şi metode de biometrie", „Grafica pe computer" etc. Merită amintiţi şi coordonatorii work-shop-urilor, fără de care această manifestare nu ar fi fost posibilă:

- ***Coordonator programe „Atlantykron"*** - Sorin Repanovici
- ***Complexitate şi performanţă umană*** - Florin Munteanu şi Andrei Caragea
- ***Jurnalism, multimedia şi Science Fiction*** - Aurel Cărăşel şi Traian Bădulescu
- ***Ecologie pentru mileniul III*** - Viorel Lazăr
- ***Astronomie*** - Dan Milici şi Victor Sutac
- ***Grafică asistată de computer*** - Mihai Viţega
- ***Robotică şi inteligenţă artificială*** - Dan Milici şi Dumitru Constantin
- ***Politicile viitorului*** - Alexandru Mironov
- ***Stiinţa sportului*** - Mihnea Muraru-Mândrea
- ***Arte plastice*** - Valentin Ionescu
- ***Tehnici de supravieţuire*** - Ciprian Chisega şi Ovidiu Petcu

Din echipa tehnică, datorită căreia manifestarea s-a desfăşurat (aproape) impecabil, au mai făcut parte Cristian Panfilov, Eduard Stătescu (administratori program), Mihai

Manea (DJ „Croco“) - inginer de sunet, Codruţ Răcoşanu şi Eugen Lojniţă (webmasteri, responsabili IT).

Atelierele

Deşi timpul a fost limitat - 10 zile trec, totuşi, destul de repede - numărul şi varietatea temelor abordate a fost impresionantă. Astfel, în cadrul Atelierului de complexitate şi performanţă umană, au fost „radiografiate“ aspecte ale globalizării (relevate de profesorul Florin Colceag), ştiinţelor de frontieră sau biometriei. În urma dezbaterilor ar putea fi editat, lejer, un volum. Profesorul Florin Munteanu (printre altele, autorul volumului „Seminţe pentru altă lume“, care ar putea fi numit fără nici o exagerare bestseller) a anunţat că pentru 2003, CSC pregăteşte un proiect ambiţios: „SETI & C“. Va deveni o realitate comunicarea cu fiinţele extraterestre? Toate la timpul lor...

Participanţii la Atelierul de jurnalism - în mare parte tineri de vârsta liceului - s-au familiarizat cu modalităţile de redactare (ştirea, interviul, reportajul şi ancheta) şi cu principalele elemente de tehnoredactare. O parte dintre ei s-a implicat la realizarea „cotidianului“ zilnic al Scolii de vară - „Atlantykron“. O altă echipă a realizat emisiunile zilnice ale postului de radio „Atlantykron“.

Poate, cele mai bune din istoria Taberei, ulterior a Scolii de Vară. Toate au conţinut interviuri, ştiri, dezbateri, muzică şi... umor. Media de vârstă a redactorilor nedepăşind 20-22 de ani. În cadrul secţiunii de multimedia, o echipă coordonată de Octavian Mitrică şi Gilli Popescu (S.J. „Felix Aderca") şi sprijinită pe plan fotografic de Codruţ Răcoşanu a realizat cea de-a doua ediţie a „Kalvarului" - o cronică în imagini a „Atlantykron"-ului, proiectată în fiecare seară în spaţiul comun de întâlnire cunoscut drept „Amfiteatrul" insulei. Partea de Science Fiction a constat în trei expuneri: „File din istoria fandomului românesc" (Aurel Cărăşel), „Elemente teoretice privind fenomenul SF" (Ovidiu Petcu) şi „Critica literară în Science Fiction" (George Ceauşu). La secţiunea de Arte plastice, au avut loc concursuri de grafică, de fotografie şi, în special, de sculpturi pe nisip. „Regii nisipurilor" este deja o tradiţie pe „Atlantykron". Ineditul a constat în combinaţia materialelor puse la dispoziţie creatorilor: nisip şi... ciment. Astfel, cele mai bune lucrări au şansa de a dăinui în timp. Un atelier care a combinat arta cu... IT-ul a fost cel de „Grafică pe computer". Acesta şi-a propus iniţierea tinerilor în grafica 2D

şi 3D, formarea unor atitudini şi a unor deprinderi în lucrul pe computer şi studiul unor elemente de bază în ceea ce priveşte grafica computerizată. Au fost realizate, la faţa locului, un slideshow de prezentare a unei teme de astronomie, un flashclip şi o simulare 3D a fenomenului BigBang după datele ştiinţifice cunoscute în acest moment.

Partea de astronomie şi-a propus familiarizarea tinerilor cu formaţiunile din spaţiul extraterestru, prezentarea unor metode experimentale şi de observaţie a boltei cereşti, formarea unor deprinderi referitoare la citirea, analiza şi interpretarea hărţilor cereşti. A existat un laborator în toată regula, amplasat chiar pe malul Dunării. Dotat cu tot ce trebuie: telescop performant, lunete, computere, bibliotecă astronomică. Printre subiectele dezbaterilor: „De la Big Bang la Big Cranch“, „Stadii din evoluţia Universului“, „Viaţa în Univers“, „Timpul şi spaţiul“ etc. Lucrările practice, deschise tuturor participanţilor, s-au concentrat pe determinarea coordonatelor unei stele, studiul activităţii Soarelui etc.

Poate că unul dintre cele mai inedite ateliere a fost cel de robotică. Tinerii interesaţi de acest fascinant domeniu al tehnicii

au avut prilejul de a se familiariza cu principalele elemente şi de a aprofunda cunoştinte de mecatronică şi robotică, proiectare, realizarea şi testarea unor miniroboţi destinaţi unor aplicaţii simple, formarea tinerilor în spiritul unei atitudini corecte faţă de descoperirile ştiinţifice, familiarizarea cu tehnicile de studiu, cercetare şi proiectare în domeniu. Au participat tineri studenţi la masterat şi doctorat la Universitatea Tehnică din Iaşi, studenţi la secţiile de mecatronică, automatizări şi ştiinţa sistemelor şi calculatoarelor din Universitatea Stefan cel Mare Suceava, elevi de la licee de profil din ţară. La faţa locului s-au evidenţiat trei lucrări inedite: un minirobot autonom de viteză şi precizie şi doi roboţi cu alimentare prin celulă solară, ce se ghidează după fluxuri luminoase. Expunerea lui Alexandru Mironov, axată pe tema „Politicile viitorului", a încercat să determine un exerciţiu de imaginaţie din partea celor prezenţi: care va fi situaţia geopolitică internaţională peste un timp determinat - un an, să zicem.

Alt atelier inedit a fost cel de... „Tehnici de supravieţuire!". Cursul a fost conceput sub forma a şase şedinţe în aer liber, care au urmărit descoperirea de „antidoturi" la pericolele potenţiale de astăzi (izolare în mediu ostil, resurse de subzistenţă reduse etc.). Deoarece ele pot deveni situaţiile disperate de mâine, au

determinat atragerea unui număr din ce în ce mai mare de participanţi, datorită vechiului instinct de autoconservare.

Deja, programul pare destul de aglomerat. Dar nu se opreşte aici. Ar mai fi de amintit concursurile de şah, fotbal-tenis şi badminton şi competiţia „Ziua Aventurii“ (susţinută după conceptul „Enigma“ - iniţiat de marele absent al acestui an, David Anderson - bazat pe elemente de logică şi orientare). Toate, organizate de Asociaţia Română pentru Sport şi Cultură (ARSC). Vizionările de filme SF, proiectate în fiecare seară într-un cadru natural superb: poiana de pe malul Dunării, supranumită „Amfiteatru“. Concurs de miss şi mister. Balul mutanţilor. Concurs de ... pescuit. Si multe altele care, cândva, poate că vor fi reunite în paginile unei binemeritate monografii şi culegeri de idei, dedicate fenomenului „Atlantykron“. Un proiect la care deja lucrează o echipă formată din Aurel Cărăşel, Alexandru Mironov, Sorin Repanovici, Traian Bădulescu, Cristian Panfilov, Felix Moga şi alţii.

Premiile

Si pentru că pe „Atlantykron“ s-a muncit şi s-a învăţat, s-au acordat şi premii celor care s-au remarcat la Atelierele şi concursurile la care au participat.

Premii pentru activitatea desfăşurată

Marele Premiu al Academiei de Vară Atlantykron 2002 - Nicoleta Vasilcovschi. A fost cel mai activ participant. Nicole este membru al Fundaţiei sucevene „CYGNUS“

Premiul pentru literatură - Felix Moga (nuvela „Aegonia“ - datorită lungimii, textul va fi publicat în Almanahul „Anticipaţia“)

Premiul pentru cea mai bună ştire - Florentina-Simona Roman

Mister „Cinema“ - Alexandru Boboc

Premiul pentru întreaga activitate depusă în domeniul sonorizării şi al imaginii - DJ „Croco“ (Mihai Manea)

Premiile pentru participarea la Ateliere

Robotică - Cezar Leşanu

Jurnalism, multimedia şi Science Fiction - Cristian Gabriel Cărăşel (pentru contribuţia la realizarea revistei „Atlantykron“)

Ecologie - Alexandru Dorohoi

Supravieţuire - Mădălin Tudor

Asociaţia pentru Sport şi Cultură - Mădălina Tomi
Astronomie - Bogdan Bănărescu

Alţi câştigători:

Cel mai bun fotoreporter - Codruţ Răcoşanu (webmaster site www.worldgenesis.org, Focşani). A realizat circa 3000 de fotografii în 10 zile. O parte din ele pot fi vizitate pe site-ul www.worldgenesis.org.

Premiul pentru fotografie artistică - Corina Angheluţă („Planetar SF", Bucureşti)

Premiul pentru realizarea emisiunilor postului de radio „Atlantykron" (echipa: Adrian Roşie, Carmen Maftei, Nicoleta Vasilcovschi, Jeni Dragoman, Luiza Alecsandru).

Premiul multimedia pentru realizarea cronicii in imagini „Kalvarul": Octavian Mitrică şi Gilli Popescu

Concursul de şah - Tudor Matei (Câmpia Turzii); Fotbal - echipa „Cygnus" (Andrei Drăgoiu, Stefan Brădăţeanu, Cristian Pârghie, Costel Dumitru); „Ziua Aventurii" - echipa „Ardelenii" (Diana Dălălău, Dan Rus, Andrei Rad, Mihai Giurgiu).

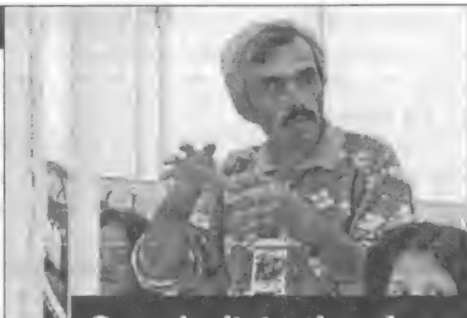
Atlantykron - manifestare internaţională

La o mare parte din lucrările Academiei „Atlantykron" au participat şi 18 tineri basarabeni, membri ai Asociaţiei „Pro Democraţia" din Chişinău. Prezenţa acestora va deveni o tradiţie şi pentru anii următori.

De asemenea, „Atlantykron" a fost parte componentă a programului internaţional UNESCO „Blue Danube River". Tematica acestuia a fost „Dunărea - axă culturală europeană". Proiectul a reunit tineri din Germania, Slovacia, Ungaria şi Ucraina. În ţara noastră, au avut loc opriri în Cernavoda, Medgidia, Sulina şi, pentru o zi, pe... insula „Atlantykron".

Alte amănunte atât despre ce s-a întâmplat la ediţia din 2002 a Academiei de vară „Atlantykron", cât şi despre viitoarele proiecte, puteţi afla consultând site-ul Fundaţei „World Genesis", la adresa www.worldgenesis.org.

George Ceaușu

Complexitate și performanță umană în comunicarea cu ființele extraterestre

Anul acesta, Academia de Vară „Atlantykron" a fost (așa cum ne-am și obișnuit, cei care participăm acolo, an de an) martora unor dezbateri extrem de interesante, care au avut cel puțin o finalitate ideatică. Unul dintre seminariile organizate acolo, de către Centrul pentru Științe Complexe (CSC), a fost dedicat comunicării cu ființele extraterestre. Scriitorul George Ceaușu a reușit să surprindă, obiectiv, câteva dintre principalele repere ale discuțiilor, care, datorită interesului cu care a fost primită tema, au depășit cu mult limita de timp acordată. (TB)

Profesorul Andi Caragea și scriitorul Roberto Quaglia au fost protagoniștii unei interesante dezbateri privind redefinirea modalităților de comunicare, în special a celor cu ființele extraterestre. Domnul Caragea a prezentat conceptul de „știință prospectivă", sondarea spațiului fiind un exemplu de exercițiu prospectiv. În preajma spațiului, se pune și problema orizontului temporal într-un anumit sistem, orizont prezent la nivel individual sau al succesiunii generațiilor. Mai mult decât atât, existența reală se împletește cu una de tip virtual și cu cea a partajării accesului la Internet. Aici apare și problema „I-divide" - a celor care au acces la Internet și a celor care nu beneficiaz„ de acesta - problemă care, în contextul globalizării, duce la sărăcirea și mai

puternică a celor săraci.

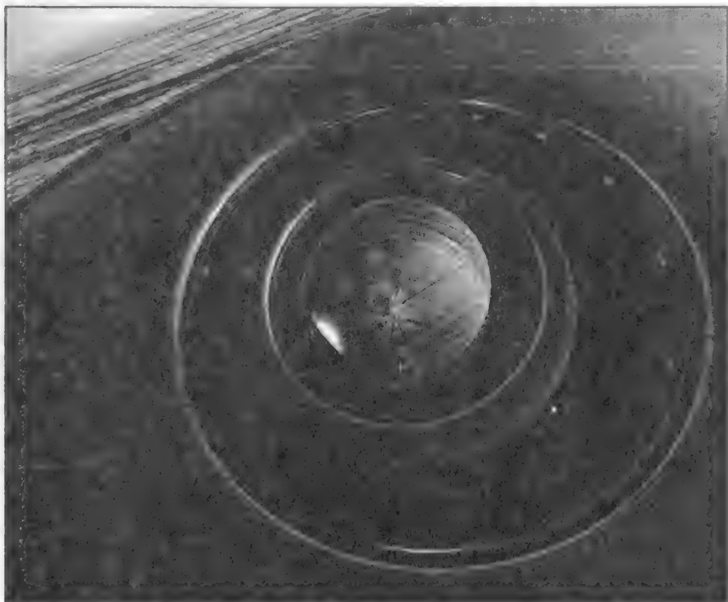
Comunicarea cu parametrii ambigui ne oferă şanse de aprofundare a unor noi sensuri, cu toate că ideea poate părea paradoxal„. Prezentatorul dă importanţă componentei conceptuale a comunicării, conceptul fiind aici înţeles ca o concretizare în planul realului a unei idei. În spaţiul mental, unde se petrece această concretizare, acţionează intenţionalitatea, o trăsătură calitativă a conştientului. Se încearcă scoaterea în evidenţă a unor defecte ale comunicării interumane, care pot inspira modelul comunicării între fiinţa terestră şi cea extraterestră.

Comunicarea este prezentă în interiorul biosferei, nu numai în societatea umană, ci şi la nivel animal şi vegetal. În lumea vegetalului se petrec o mulţime de fenomene care ne orientează spre existenţă şi destin. Pe de altă parte, preopinentul încearcă să orienteze discuţia pentru găsirea unei legături între similaritatea unor procese psihice şi fizice ale comunicării.

Interesant exemplul de comunicare între Andi Caragea şi tatăl scriitorului italian Roberto Quaglia. Plimbându-se într-o pădure de brazi, ei observă răşina de pe copaci. Această substanţă are rolul de a proteja arborele. Dar poate fi utilizată şi ca o lentilă care - în cazul în care bradul are multe răni - poate asigura arderea acestuia. Quaglia intervine cu o observaţie legată de caracterul axiomatic al concepţiei de viaţă a părintelui său. Cum se departajează pădurea şi copacii din care este compusă? Noi, oamenii, putem fi comparaţi cu pădurea sau cu un singur copac? Poate fi sacrificat un arbore în interesul pădurii?

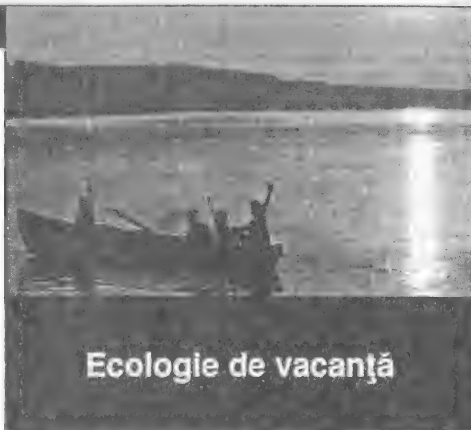
Pentru scriitorul Ovidiu Petcu, comunicarea poate fi rezultatul unei crize de identitate, care ne determină să căutăm alţi confraţi întru raţiune. Se poate face o paralelă între acest aspect şi cultul animalelor la vechii egipteni. Pe de altă parte, Petcu aduce în discuţie concluziile primei Convenţii SF bucureştene „Picnic la marginea galaxiei“ (noiembrie 1997), ce a avut tematica: „Extratereştrii - agresivi sau paşnici?“. El a enumerat câteva motive pentru care extratereştrii ar intra în comunicare cu pământenii, subliniind faptul că majoritatea acestora ar fi agresive: procurarea unor resurse, extinderea „spaţiului vital“ etc.

Dar, pe de altă parte, scriitorul George Ceauşu a susţinut că, în lipsa semnului, un model al comunicării nu poate fi eficient. Cu toate că anumite date de natură psiho- şi sociologică ne conduc spre teorii contradictorii, comunicarea în prezenţa unui

model semiotic este de dorit, faţă de ideea de comunicare conturată intuitiv. Mai mult decât atât, gândul, vorba şi fapta ne conduc spre trei tipuri de limbaje care trebuie delimitate şi la nivelul civilizaţiei iniţiatoare de dialog, şi la nivelul celeilalte. Chimistul Ciprian Chisega îşi declară încrederea într-un chimism al creierului, care ar putea înlocui explicaţiile prea ficţionale, de natură psihologică. Endorfinele ar fi substanţe care ar putea constitui o aplicaţie a principiului plăcerii la nivelul suportului cerebral. În final, Andi Caragea delimitează opt parametri ai comunicării: obiectul observat, traductorul, imaginea, semnificaţia, sensul volitiv, instrumentul, intentia şi faptul. Pentru a atinge calitatea de protagonistă a comunicării cu o civilizaţie extraterestră, omenirea va trebui să plaseze tehnologia în continuitate organică cu natura. În lipsa acestui tip de calitate, problema SETI ar rămâne una de expectativă pentru o fiinţă care, în competiţia cu mediul, îşi uită originea şi sensul existenţial.

prof. Viorel Lazăr

Ecologie de vacanţă

„Atlantykron" a debutat cu programe mai complexe şi mai diversificate. În paginile de istorie a insulei se va consemna că pentru un început de mileniu nu putea să nu aducă şi un program de ecologie şi biologie aplicată. Aşa se face că un grup de tineri craioveni, liceeni în special, au venit în tabără pentru a pune în practică noţiunile acumulate la orele de curs. A fost vorba de o ecologie de vacanţă dincolo de barierele strict delimitate de normele şcolare, fără întrebări, răspunsuri sub auspiciile evaluării. O eliberare a cunoaşterii între punctele cardinale ale insulei. De la copacii maestuoşi - frasin, stejar (Quercus robur), mesteacăn (Betula pubescens), salcie (Salix alba), răchită (Salix purpurea) - la banalele buruieni - ştir (Amarantus retroflexus), troscot (Polyganum sp.) - nu a fost decât un scurt moment de identificare. Ce putea fi mai plăcut decât să mergi pe malurile insulei şi să remarci prezenţa izmei (Mentha aquatica)?

Şi pentru ca tabloul floristic să fie complet mai adăugăm câteva specii din fauna insulei: scoica de râu (Unio pictorum), racul de râu (Astacus astacus), plătica (Abramis brama), ştiuca (Esox lucius), crapul (Cyprinus carpio), somn (Silurus glanis), bibanul (Perca fluviatilis).

Abordarea ecologică a Atlantykron-ului reprezintă o provocare a locuitorilor de vară ai insulei. S-a considerat că

alături de preocupările dedicate unei viziuni noi asupra timpului, spaţiului şi spaţio-timpului, era necesară şi abordarea biologică a insulei. Echipa de detectivi ecologici formată anul acesta a vegheat asupra stării de curăţenie şi sănătate a insularilor temporari. Se impuneau condiţii ecologice pentru comunitatea insulară, orice stare de disconfort, spaţii inestetice sau focare de infecţie fiind eliminate din start.

Acţiuni nesăbuite puteau duce la distrugerea echilibrului natural al insulei. Tăierea nejustificată a plantelor ar fi dus la ruperea lanţurilor trofice, ceea ce ar fi avut drept consecinţă bulversarea ecosistemului insular.

2002 a fost un an de cunoaştere a condiţiilor insulei Atlantykron. S-au identificat câteva specii de plante şi animale care ar constitui, în caz de necesitate, hrana locuitorilor insulei, aspect dezbătut la cursurile de supravieţuire desfăşurate în paralel cu celelalte programe.

Tinerii ecologi şi-au propus, pentru 2003, studierea lanţurilor trofice, aprofundarea cercetării florei şi faunei insulei, realizarea unui proiect de protecţie a ei sub aspect ecologic. Să ne revedem cu bine în vara anului 2003!

interviu
cu Randy GORDON

„Cred că în sport se regăseşte foarte mult SF"

a consemnat
Luiza Alecsandru

Rep.: Faceţi parte din lumea Sportului. Sunteţi o celebritate a boxului mondial. Dar care este legătura dvs. cu Atlantykron ?

Randy G.: Am aflat de acest proiect datorită prieteniei mele cu Sorin Repanovici. De fapt, iniţial, datorită lui David Anderson. El mi l-a prezentat pe Sorin, cu care am corespondat mai târziu pe Internet. El mi-a vorbit despre acest proiect trimiţându-mi materiale documentare despre România. Ideea a fost interesantă şi mi-a plăcut, iar Sorin m-a invitat la Atlantykron. Aşa că am venit cu soţia, am stat în ţara dumneavoastră peste o săptămână şi ne-a plăcut foarte mult.

Rep.: Aţi mai întâlnit ceva similar acestei tabere?

Randy G.: Nu, Nu astfel, Atlantykron este ceva diferit, Deoarece tinerii învaţă, pleacă de aici cu ceva, îşi îmbogăţesc cultura generală, devin mai educaţi şi reuşesc, în acelaşi timp, să se distreze foarte bine. E o tabără unică într-un decor superb.

Rep.: Credeţi că sportul şi... SF-ul au ceva în comun?

Randy G.: Cred că în sport se regăseşte chiar foarte mult SF, deoarece este vorba tot despre o lume în care lucrurile pot deveni realitate. Să loveşti mingea de baseball, să dai un pumn, să fii cel mai bun sportiv, toate sunt lucruri pe care le poţi face posibile. Probabil de aceea îmi place SF-ul. Datorită legăturii cu sportul.

Rep.: Intenţionaţi să ne mai vizitaţi şi în alţi ani?

Randy G.: Cu siguranţă că voi ţine uşile deschise, deoarece este ceva ce vreau să mai văd, ceva la care vreau să particip. Deci cu siguranţă că pentru mine nu va fi ultimul Atlantykron.

Rep.: Ce le veţi transmite celor de acasă despre această manifestare?

Randy G.: Le voi spune că sunt absolut încântat. Aş fi dorit să mai pot sta aici, dar trebuie să vedem şi alte locuri din România. Totul este frumos, oamenii, peisajele. Am auzit că este minunat, dar aşteptările mi-au fost întrecute.

Randy Gordon – „A love story"

Luiza Alecsandru

Randy Gordon, invitat de onoare la Atlantykron 2002, este un nume în boxul american, Un excelent antrenor şi apropiat al legendei boxului, Muhammad Ali.

Pentru el, boxul nu a fost o alegere întâmplătoare. Soarta a lucrat pe căi ocolite, dar care l-au dus la ţintă negreşit.

Unul dintre motivele acestei alegeri a fost faptul că Randy Gordon era prea scund pentru a juca fotbal sau baseball. Şi acest lucru era foarte frustrant, pentru că el dorea să-şi continue cariera sportivă. Alte două incidente petrecute în viaţa sa în aceeaşi perioadă l-au convins definitiv că boxul este drumul pe care-l va urma. Unul dintre jucătorii din echipa sa de baseball a comis o eroare şi, din pricina meciului pierdut, cei din echipă s-au supărat şi nu i-au mai vorbit... un an. Randy Gordon a găsit că este trist să se întâmple asta tocmai în sport: „Nu poţi să nu mai vorbeşti cu cineva doar pentru că a pierdut un meci." Asta l-a ajutat să-şi dea seama că nu-i plac sporturile de echipă, că vrea un sport în doi. Atunci a ales boxul.

Celălalt incident l-a ajutat să-şi păstreze îndârjirea şi hotărârea. La sfârşitul liceului, prietena sa l-a părăsit: „Aceasta a fost de ajuns ca să mă hotărăsc să-mi pun mănuşile de box şi să lupt. Aveam furia în mine, nu-mi păsa dacă voi fi lovit, dacă loveam atâta timp cât o făceam conform unor reguli. Œn ring mă simţeam ca un ucigaş şi am ţinut-o aşa cinci ani". Œn această perioadă, Randy Gordon s-a evidenţiat ca un boxer foarte bun. Disciplina a constituit secretul succesului său: 39 de meciuri câştigate şi doar 2 înfrângeri. După cinci ani, Randy a hotărât că

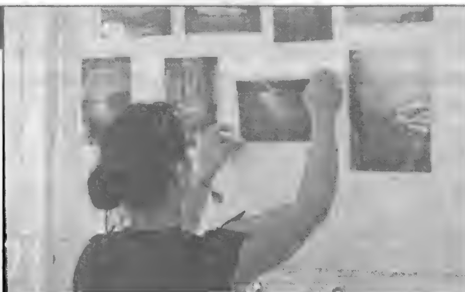
este timpul pentru o schimbare de stil şi de viaţă.

A! Participanţii la „Atlantykron" nu se poate să nu o fi observat pe doamna drăguţă care l-a însoţit peste tot. Este soţia sa Ronnie - fata care l-a părăsit la sfârşitul liceului şi care s-a întors la el. De fiecare dată când soţii Gordon vorbesc despre box, Randy îi spune lui Ronnie: „Sunt în box datorită ţie. Dacă nu te-ai fi despărţit de mine, n-aş fi boxat niciodată „.

Dintr-o iubire s-a născut o alta. Din dragostea pentru o femeie, dragostea pentru un sport nobil şi dârz. Amândouă au rezistat în timp. Randy şi Ronnie Gordon au fost împreună, aici, pe Atlantykron. „Datorită boxului am cunoscut o mulţime de oamneni minunaţi, cum ar fi, de exemplu, cei de aici". Fără comentarii.

desen
de Nicu Gecse

Pe insulă, aproape de Capidava

Nicole VASILCOVSCHI,
Marele Premiu
al Academiei de Vară Atlantykron 2002

- „Privind la anii care s-au scurs atât de repede, dar privind şi către prezentul constituit de Cetatea Capidava, realizăm că ne aflăm extraordinar de aproape de un important capitol din istoria românilor. Aproape de cetate, pe o insulă pustie 355 de zile pe an, există o societate cvasimigratoare de tineri ce se pregătesc să înveţe cum va arăta viitorul. Acolo, domenii diferite ale ştiinţei ne atrag să le descoperim şi să le eliminăm barierele cu ajutorul unei extraordinare Ştiinţe a Complexităţii.

Spaţiul, timpul şi energia devin factori importanţi în încercarea de a descoperi tainele naturii, în încercarea de a depăşi vechiul şi de a aborda noutatea. Aici, departe de monotonia cotidiană, învăţăm să analizăm, să comparăm, să aflăm cât de mici şi de nesemnificativi putem să fim."

Schiţă de portret
Povara unui blestem

Aurel Cărăşel

Există oameni care sunt făcuţi pentru un anume tip de activitate şi care nu pot să facă altceva mai bine nu pentru că nu s-ar pricepe, ci pentru că ei simt că se manifestă cel mai bine în

domeniul pentru care simt aplecare. În viaţa de zi cu zi sunt muncitori, funcţionari, ziarişti, ingineri pe la vreo firmă, familişti ş.a.m.d. Adică şi-au învăţat rolurile pentru care i-a pregătit societatea şi le pun în valoare de câte ori aceasta le-o cere. În particular însă se manifestă plenar în acele zone ale existenţei de care se simt atraşi prin fire nevăzute încă de la naştere. Unii sunt artişti (pictori, sculptori, caricaturişti, scriitori, artişti de teatru sau de cinema etc). Alţii practică sporturi mai mult sau mai puţin periculoase, iau parte la expediţii, organizează turnee sau diferite forme de activitate umană.

În ultima categorie intră şi personajul despre care vreau să vă vorbesc în rândurile de faţă. L-am numit personaj, deoarece şi-a construit cu răbdare şi pricepere, de-a lungul anilor, vasta piesă de teatru al cărei regizor a devenit, piesă care, iniţial, a purtat denumirea de fandom science-fiction.

Pe Sorin Repanovici l-am cunoscut mai întâi în ipostaza de elev. Caracteristica cea mai importantă a vârstei de atunci, pe care ţi-a păstrat-o şi azi, la cei 33 de ani ai clipei prezente, era debordanta energie cheltuită la capitolul organizare. Tânărul de 16 ani se ocupa de tot ceea ce presupunea acest factor în cadrul Liceului Agroindustrial din Cernavoda - şedinţe, excursii, tabere, viaţă de cenaclu SF, vizionări de spectacole. Probabil că zeiţa Fortuna şi-a lăsat aripa asupra lui în clipa în care a decis că-i place activitatea numită Science Fiction, în clipa în care, prin anii 1986, puneam bazele cenaclului de profil „Atlantis-Club". El a fost cel care s-a zbătut să convingă conducerea de atunci a Primăriei să ne asigure o sală unde să desfăşurăm şedinţele proaspăt înfiinţatei asociaţii, a obţinut aprobarea pentru realizarea primei tabere SF pe o insulă (recte Atlantykron), a alergat (într-un fel de periculoasă ilegalitate) să multiplice cele 4 numere ale fanzinului „Atlantida" pe la xeroxuri aparţinând unor unităţi militare, a fost alături de mine în noiembie-decembrie 1989, când s-a dezlănţuit prigoana politică împotriva subsemnatului, deoarece publicasem fără aviz de partid o revistă.

Adolescentului ce abia păşea în prima tinereţe în lunile ce au urmat ciudatei noastre revoluţii din decembrie 1989 i s-au părut prea strâmte orizonturile cernavodene şi şi-a dorit ceva mai mult spaţiu pentru energia ce clocotea în el. Aşa a ajuns la Bucureşti, luat sub aripa ocrotitoare a lui Alexandru Mironov, fostul meu profesor craiovean, ajuns consilier prezidenţial în acea epocă. Au urmat alte şi alte tabere pe insula binecuvântată de magia

unor străvechi zei păgâni (cărora, cândva, atlanţii din viitor le vor ridica, poate, necesarele statui şi altare), organizări de ieşiri la congresele europene şi mondiale de SF în Europa (1992, 1994, 1995, 1999), organizări de congrese SF româneşti şi chiar un euROcon pe Atlantykron (în anul 2001), organizarea realizării de reviste SF (din 2001, chiar „Anticipaţia"). Între timp, Sorin a ajuns la Ministerul Tineretului şi Sportului, unde a promovat până pe funcţia de Director cu probleme de protocol, a finalizat cursurile unei facultăţi de jurnalistică şi se pregăteşte... să transforme, complet şi ireversibil, Tabăra SF de vară în Academia de Vară ATLANTYKRON, ale cărei prime cursuri pentru adolescenţii din toată ţara şi chiar din Basarabia au avut loc în această vară.

Ce-ar mai fi de adăugat la această schiţă de portret? Că are o voce de stentor, cu care se pricepe al naibii de bine să mobilizeze energiile celor cu care vorbeşte, că ştie să se apropie de cei tineri şi să-i facă să-l urmeze şi că încă mai are răbdarea şi capacitatea de a visa. Aşa a pus pe picioare infrastrucura taberei, aşa lucrează la cea a Academiei, aşa a înfiinţat alături de americanul David Anderson (specialist în fizica temporală) Fundaţia Worldgenesis, aşa a luat mai multe premii de „bun organizator" de-a lungul anilor în cadrul fandomului şi tot aşa speră să vadă cu ochii lui, peste ani, insula transformată într-un cosmodrom românesc, o primă poartă spre stelele care se văd de la noi, din România.

Personal cred că de multă vreme Sorin nu mai joacă un rol. Sau, dacă da, rolul este atât de mare şi de puternic, de irezistibil, încât a sfârşit prin a-l înghiţi. Prin a-l transforma pe el însuşi într-o mască - aceea de trasnmiţător de energii. Poate că nu este decât un blestem al insulei...

Insula amintirilor

Aurel Cărăşel

Un spaţiu închis este întotdeauna un spaţiu bântuit de energii, care nu-şi găsesc liniştea şi nici locul de ieşire către altă dimensiune. Oricine ar veni, chiar şi pentru prima dată, pe Atlantykron, are senzaţia unui loc bântuit de energia amintirilor. Există pretutindeni, pe frunzele mişcătoare ale sălciilor, pe scoarţa ridată a copacilor, pe suprafaţa vălurită a apei câte ceva din miile de pixeli ale imaginilor celor ce s-au perindat pe aici.

Într-un fel, insula aceasta este un fel de album cu amintiri de

familie. Şi poate că acesta este adevăratul motiv, cel din subconştient, pentru care ne întoarcem cu atâta încăpăţânare, an după an, pe ţărmurile ei din ce în ce mai cuprinzătoare. Oriunde te aşezi, pe iarbă sau pe nisip, găseşti un semn despre ei, locuitorii provizorii care s-au perindat pe aici pentru 10 zile. Ceva despre gesturile lor... despre cuvintele pe care le-au spus... despre lucrurile în care au crezut.

Fiecare trecere printre sălciile bătrâne din capătul de vest al insulei îmi trezeşte în amintire o noapte din îndepărtatul an 1990 când, strânşi în jurul unui foc uriaş, taberamanii de atunci (vreo 30 la număr) îşi citeau din creaţiile SF realizate peste zi şi încercau să evite părerea de rău a primei despărţiri de acest loc. Pierdut între ei, întins cu faţa în sus pe o pătură, cu ochii fixaţi la constelaţia Carului Mare ieşită de după buza dealului de pe malul vecin, Alexandru Mironov a dat glas unui gând care, într-un fel, ne bântuia fără să ştim pe toţi - „A fost o experienţă grozavă; cred că mi-ar plăcea să ne revedem în acest loc şi în anul 2000."

Profetice cuvinte. În anul 2000, când ne-am revăzut, aşezaţi la numai câţiva metri de acel foc de tabără, straniu întins peste ani, Alexandru Mironov a zâmbit aducându-şi aminte de acele cuvinte ce ne legau tainic şi durabil de trecut şi a propus din nou: „Să zicem 2050, e bine? Cred că atunci ar fi cel mai proprice moment pentru a propune Guvernului să construiască aici, pe insulă, primul cosmodrom românesc."

Până atunci (mai e puţin de tot, nu-i aşa?) insula a rămas cel dintâi astroport al SF-ului românesc al amintirilor. Poarta prin care au trecut către cealaltă DIMENSIUNE o parte dintre iubitorii de Imaginar. Un fel de tunel al timpului pentru cei care ne privesc acum de dincolo de nori, vor să atingă şi nu pot s-o facă mai mult decât adierea vântului sau zbaterea unei frunze. Acolo trebuie să fie şi să se bucure odată cu noi, cei de aici, şi Simona Vlădăreanu, adolescenta cernavodeană care visa să participe la prima Convenţie SF între speciile înzestrate cu raţiune, şi Dan Merişca, ieşeanul scriitor cel mai fan dintre fanii SF-ului pe care l-am cunoscut vreodată, şi Adrian Rogoz, părintele spiritual al revistei ANTICIPATIA, acel sensibil autor al „Inimii de ciută", retras atât de singur dintre noi, pe care l-am invitat să vină pe insulă cu numai câteva luni înainte să intre în zona crepusculară de dincolo de Marele Prag. Şi alţii. Şi alţii. Oameni extraordinari care, pentru cititorii de acum ai acestor rânduri, în majoritate absolută tineri a căror tangenţă cu această lume SF este foarte firavă sau chiar inexistentă, nu reprezintă decât

nişte simple nume, înscrise pe o foaie de hârtie. Dar ei au trăit printre noi, cum ar spune Nichita Stănescu, ne-au pipăit cu privirile şi ne-au mângâiat sufletele. În DIMENSIUNEA din care ne simt acum, sunt spiritele bune ale Atlantykronului. Sunt zeii-lari ai marii noastre familii. Pozele dintâi ale marelui album care este Insula.

„Atlantykron e un fel de navă de pământ"

interviu cu Alexandru Mironov,
a consemnat Luiza Alecsandru

„Dar aici ne aflăm la o universitate de vară. Sunt convins din ce în ce mai mult că şcolile de vară devin o clasă importantă între şcolile lumii. Aceste şcoli ies din cadrul obişnuit al celor patru pereţi, tablă neagră, tavan şi se duc peste tot. E clar că omului tânăr îi place să se apropie de natură"

Rep.: Domnule Alexandru Mironov, sunteţi unul dintre iniţiatorii fenomenului Atlantykron şi, totodată, unul dintre cei mai vechi „locuitori" ai insulei. Care este cea mai interesantă amintire pe care ni-o puteţi releva despre această manifestare?

A.M.: Atunci când lucram la Ministerul Tineretului şi Sportului (ca ministru - n.r.), am încercat, printr-o Hotărâre de Guvern, să preiau insula de la Ministerul Apelor şi să o trec sub patronajul ministerului pe care-l păstoream. Nu am reuşit, deoarece nu figura pe nici o hartă fluvială. Ministrul de atunci al Mediului mi-a zis verbal: „Ia-o, oricum". După cum vedeţi, chiar aşa s-a întâmplat şi, de atunci, ea aparţine Tineretului.

Rep.: Am observat că tinerii de aici par pasionaţi de atelierele de lucru la care s-au înscris. Chiar credeţi că sunt ei chiar atât de pasionaţi de ştiinţele prospective, de viitorologie, de Science Fiction sau de jurnalism?

A.M.: Îmi place s-o cred (şi s-o spun) că Atlantykron e un fel de navă de pământ. Aici se strâng intelectuali adevăraţi, care aparţin oricărei vârste. Sunt şi copii, şi adolescenţi, şi oameni maturi. În funcţie de numărul de cunoştinţe pe care le acumulează şi de felul în care-şi aranjează cunoaşterea, sunt mai puternici, mai creatori. Dar aici ne aflăm la o universitate de vară. Sunt convins din ce în ce mai mult că şcolile de vară devin o clasă importantă între şcolile lumii. Aceste şcoli ies din cadrul obişnuit al celor patru pereţi, tablă neagră, tavan şi se duc peste tot. E clar că omului tânăr îi place să se apropie de

natură şi atunci de ce să nu facă astronomie şi cosmogonie, şi genetică, şi electronică chiar aici, în mijlocul naturii?

Rep.: Care este nivelul valoric la care se află „Atlantykron“ la momentul actual?

A.M.: Atlantykron a fost pentru mine un mic experiment, reuşit peste orice aşteptări. E cunoscut deja în lumea întreagă. Se vorbeşte despre el la congresele mondiale de SF şi a fost deja gazda unui Eurocon.

Rep.: Cum intenţionaţi să sprijiniţi, în continuare, această şcoală de vară?

A.M.: Am atât planuri imediate, cât şi pe termen lung. Observaţi următorul lucru: Aurel Cărăşel, fostul meu elev la Craiova, ajuns profesor la Cernavoda, îşi antrenează elevii, iar ei se duc mai departe această Academie de vară. Intenţionez să folosesc Comisia Naţională UNESCO pentru a dezvolta 7 şcoli de vară pe Dunăre, în care elementul cunoaştere va fi cel mai important. Dar nu numai asta. Aş vrea ca bucureştenii, clujenii şi craiovenii să coboare în aceste şcoli şi să afle că sunt proprietarii unei averi fabuloase, numită Dunăre. Încercăm să conştientizăm oamenii de valoare şi să dezvoltăm astfel şcolile de vară.

Rep.: De ce tocmai o insulă ca spaţiu de desfăşurare a Atlantykron-ului?

A.M.: Cu cât ne apropiem mai mult de natură, de copacul care creşte, de iarba pe care stăm, de floarea de lângă noi, de fluviul care trece, zic eu că putem împlini setea asta a creierului omenesc de a şti mai multe. Să faci o şcoală de vară într-un cadru atractiv, deci tu, ca tânăr care vii pentru că-ţi doreşti asta, te interesează, îţi dă plăcere. Cunoaşterea de plăcere.

Lacrima verde pe un obraz albastru

Felix Moga

Atlantykron este, la urma urmei, nebunia unui vis de-o clipă, iar atunci când mă gândesc la 13 ani de tradiţie, descopăr că este deja o viaţă de om. Atlantykron este o Mecca probabil pentru toţi atlantykronienii, în mod sigur pentru mine. Pesemne că Dumnezeu ne iubeşte atât de mult, încât a decis că meritam această insulă, drept pentru care ne-a făcut-o cadou.

Dincolo de conotaţia geografică a cuvântului, insula Atlantykron este un membru al familiei mele. Ea îmi răsfaţă sufletul chiar şi numai la simpla rostire a denumirii sale. Am fost rugat să scriu câteva gânduri şi impresii personale despre ea, dar recunosc că este foarte greu să cuprinzi într-o singură pagină atâtea trăiri frumoase, atâtea ocazii în care-am simţit pielea încreţindu-mi-se în faţa emoţiilor pe care mi le-a transmis acest loc.

Dincolo de lume şi de banalul cotidian, Atlantykron este o evadare de lux către eternul verde. Cum aş putea să uit pasiunile, trăirile, dorinţele şi ambiţiile care s-au născut, au crescut şi s-au împlinit pe pământul acesta! Prieteniile legate în acest loc mi-au dezvăluit calităţi nebănuite ale celor ce s-au perindat de-a lungul celor 13 ani pe aici.

Fiul meu a venit pe insulă încă de când se afla în pântecul mamei sale şi sper că în viitor va fi nelipsit din această împărăţie verde.

Atlantykron este un mod de viaţă. Zilele premergătoare perioadei de tabără eu le numesc febra taberei. Sunt zile în care somnul nu se mai apropie de mine. Gândul că nu peste mult timp voi păşi desculţ pe iarba curată a insulei îmi dă puteri noi. Merg pe stradă, privesc oamenii pe lângă care trec şi nu pot să înţeleg cum pot să-şi vadă liniştiţi de viaţa lor atunci când, la numai 15 mile în aval pe Dunăre, se pregătesc să se readune acei oameni minunaţi, a doua mea familie, fandomul.

Tot pe insula aceasta am ocazia, o dată pe an, să aprind o lumânare pentru prietenii mei atlantykronienii, pe care Dumnezeu iubindu-i prea mult i-a chemat la el, oameni pe care i-am cunoscut, cu care am petrecut nopţi purificatoare, cafenele literare nocturne, cântece la focurile de tabără... Dan Merişca, Mihai Marian, Carmen Cozea... care de acolo de sus se simt, pesemne, fericiţi că noi ducem în continuare flacăra aceasta care, cândva, i-a încălzit şi pe ei.

Eterna poveste eternă a unei lacrimi verzi...

„Numai moartea cred că m-ar putea împiedica să vin pe Atlantykron!"

Interviu cu scriitorul italian de SF Roberto QUAGLIA a consemnat Luiza ALECSANDRU

Rep.: Sunteţi unul dintre cei mai vechi participanţi la Atlantykron.

Când aţi aflat prima dată despre existenţa acestei manifestări?

R.Q.: În 1992, adică exact acum 10 ani. Eram în Germania, la un congres european de SF şi acolo l-am întâlnit pe Sorin Repanovici, care m-a invitat să vin aici. La început nu ştiam dacă mă interesează prea mult o astfel de idee, dar curiozitatea a fost prea mare, ca să pot rezista. Dacă sunt invitat să particip la ceva despre care nu pot anticipa nimic, curiozitatea învinge întotdeauna. Astfel am ajuns la Atlantykron.

Rep.: Credeţi că ar putea exista ceva ce v-ar putea împiedica vreodată să veniţi aici?

R.Q.: Probabil moartea, dar asta nu e ceva ce mi-am propus pentru viitorul apropiat.

Rep.: SF-ul este pentru dumneavoastră numai o pasiune trecătoare sau constituie un mod de viaţă?

R.Q.: E un mod de a trăi şi de a gândi. E o consecinţă a faptului că eşti conştient că viitorul va fi diferit de prezent. Această diferenţă este foarte atractivă. E ca şi cum ai fi turist pe tărâmul tuturor posibilităţilor. SF-ul atrage oamenii din diferite colţuri ale lumii, oameni care sesizează această diferenţă şi sunt foarte sensibili la ea. Cu toţii formează un fel de trib virtual în jurul lumii, un fel de diaspora.

Rep.: Aţi putea evoca o amintire plăcută sau neplăcută, mai deosebită, de pe această insulă mirifică?

R.Q.: Cele neplăcute au dispărut, pentru că e în natura umană ca ele să fie şterse. Cele plăcute sunt multe şi nu pot fi menţionate în general, deoarece amintirile frumoase sunt legate de detalii minore dar esenţiale şi de relaţii inexplicabile, existente între lucruri. Dacă le numeşti, le ucizi într-un fel. Ai, pur şi simplu, o mulţime de amintiri plăcute şi e vorba de un cocktail - oamenii întâlnişi aici, pe insulă, atmosfera, proiectele, temele de discuţie, natura.

Altantykron –ca un şirag de pietre preţioase

de Adrian Bănuţă

Am părăsit Cernavoda - o admirabilă reprezentare a piesei lui Mihail Sebastian „Steaua fără nume“, a oraşului în care nu se întâmplă nimic, dar în care opreşte un tren rapid şi creşte încă un reactor nuclear - şi mă îndrept spre Insulă. De o parte

încremenirea dealurilor nisipoase, de cealaltă parte, curgerea molcomă, ori zbuciumată a Dunării; între ele, asemeni unui vierme cenuşiu, curge şoseaua ce leagă Capidava de vârtejul civilizaţiei, ca o verigă între trecut şi viitor.

Miroase a praf, benzină şi transpiraţie, iar motorul autobuzului tuşeşte ca apucat de o criză de tuberculoză atunci când urcă dâmburile. Localnicii îmbrăcaţi în haine pestriţe, ce-mi aduc aminte de ţoalele anilor '80, nu îmi dau prea mare atenţie şi sporovăiesc în lipoveană. Îmi amintesc cum ne aruncau întrebări meşteşugite şi ne cercetau uimiţi în urmă cu 11 ani. Acum suntem o parte din decorul verii. Nu suntem acceptaţi, dar tolerează cele două săptămâni pe care le petrecem în apropierea lor, pe insulă. Câteodată chiar vin cu peşte, porumb sau pepeni pentru a le vinde sau schimba pe vodca ciudaţilor străini. Dupa 2/3 sticle băute împreună, lipovenii care ştiu a vorbi şi româneşte, obişnuiesc să ne cheme la o ciorbă pescărească, făcută cu apă din Dunăre. Anul ăsta nu vor mai fi pescari. De la Cernavoda la Hârşova a zburat vorba că Poliţia de Frontieră a interzis accesul în jurul Capidavei fiindcă vin numeroşi străini cu aparatură scumpă. Anul ăsta n-o să ne mai jucăm de-a vacanţa; insula e conectată prin satelit cu întreaga lume, se vor transmite teleconferinţe pe internet şi se va munci ca într-un veritabil laborator. Anul ăsta va muri o parte din insulă, partea adolescenţei generaţiei mele. Va muri o tabără şi se va naşte o Academie de vară. Dar pentru noi „tot ce moare, moare odată cu noi".

Autobuzul a oprit în prima staţie. Urcă o femeie cu un puşti blond şi vorbăreţ nevoie mare, ce va deveni punctul de atracţie al călătorilor. Se aşează chiar lângă uşă, pe bancheta din vinilin rupt, legată cu sârmă, şi-şi aşează plodul pe scaunul de lângă ea. Acolo îmi găsisem şi eu loc în '91, primul meu an de Atlantykron.

Venisem cu încă 20 de prieteni din Buzău, încărcaţi de bagaje, multe dintre ele inutile. Îmi amintesc de o listă a lui Dan Merişca, publicată în Quark, în care făcea inventarul tuturor lucrurilor necesare într-o astfel de expediţie. Verificasem de nenumărate ori, dar sigur că lista nu fusese exhaustivă şi, în plus, era gândită pentru o tabără la munte, nicidecum pentru una în mijlocul Dunării, complet separată de civilizaţie. Au fost clipe magice: povestiri citite la lumina flăcărilor şi suave concerte de chitară în bătaia lunii.

Pe malul drept al fluviului se ridicau ruinele Capidavei, în mijlocul lui - pe o întrupare a Atlandidei şi a zeului Cronos -, insula Atlantykron, creşteau ameţitoare planuri şi vise de viitor. Cam 150 de SF-işti din Bucureşti, Buzău, Craiova, Galaţi, Giurgiu, Iaşi şi

Bacău au venit atunci, pe insulă, în primul an oficial.

Ideea taberei apăruse în urma discuţiilor dintre trei oameni: Alexandru Mironov, Sorin Repanovici şi Aurel Cărăşel. Dar ea a crescut şi s-a concretizat prin munca tuturor animatorilor de atunci: Mihaela Muraru-Mândrea, George Anania şi Romulus Bărbulescu, fraţii Merişca, Aurel Manole, George Ceauşu, Sandu Vasile, Valentin Nicolau şi Răzvan Haritonovici.

Sunt peste 37 de grade la umbră. Autobuzul n-are nici unul din geamuri deschise. De aer condiţionat nici nu poate fi vorba. Doar o ploaie rapidă de vară, ca cea din '90, ar putea alunga zăpuşeala din jur.

Atunci, în '91, am venit mai mulţi ca-n primul an: 200-250 de participanţi. Deja exista un bac, curent electric, apă minerală şi mâncare caldă adusă cu şalupa de la Cernavoda. Copacul Mişu era o legendă vie şi verde, la care se afişau concursurile zilei şi premianţii, iar discoteca bucuria „celor de la corturi" şi disperarea „celor de pe bac".

Au fost apoi două bacuri în '92 şi trei în '93, anul de glorie al „Stringului", proaspăt cenaclu bucureştean, dar deosebit de activ şi numeros. Mai mult de trei sferturi din premii au fost câştigate de bucureşteni, la toate concursurile, de la grafică la literatură şi ştiinţă. Era tot mai evident că se născuse o nouă generaţie. Au recunoscut-o cu toţii, şi cei mai vârsnici şi optzeciştii. Deja organizarea era în proporţie covârşitoare făcută de noua gardă. Apăruse şi „Jurnalul SF" cu ideea aberantă de a publica 90% tineri autori români. Nu din patriotism, nu din lipsa banilor de copyright, ci fiindcă noua generaţie TREBUIA să existe...

Înainte, spre trecut?

Ovidiu Petcu

Pentru cei mai mulţi dintre noi, coloana omenirii înaintează pe cărarea timpului în următoarea formaţie: ca înaintemergători, aceia care, în virtutea unei debordante libertăţi de gândire (împotriva căreia nu se poate pune nici bunul Dumnezeu), construiesc extraordinarul pe tărâmurile artei - scriitorii lumilor supra-fictive, lumile „SF"; îi urmează în grup compact oamenii de ştiinţă, a căror libertate de gândire nu este îngrădită decât de legile firii; la rândul lor, ei sunt secundaţi de ingineri şi tehnologi, adică aceia care pun în practică visurile acestor gânditori; după ei urmează personalul auxiliar - investitorii, organizatorii, producătorii şi reproducătorii. Toţi sunt

necesari unii altora, constituind elementele complementare ale aceluiaşi sistem - omenirea care, precum ziceam, îşi cară cu entuziasm crucea către naiba mai ştie ce şi de ce; ideal vorbind, spre viitor.

Fenomenul ATLANTYKRON poate fi considerat una dintre dovezile acestei „poziţionări" a specializărilor de-a lungul omenirii şi timpului: a început cu scriitorii, a racolat ulterior cercetătorii, poate că va racola şi ceva investitori, ingineri şi tehnologi; cert e că acum stă să formeze schimbul următor pentru un nou ATLANTYKRON, care va fi plasat, probabil, pe o staţie spaţială (pentru început circumterestră, desigur); şi, din mers, amintitul fenomen continuă să evolueze către...

...Ei bine, să fim optimişti. Iată, avem conferinţe şi participări de graţie, de la celebrităţi mondiale din lumea SF până la celebrităţi tot atât de mondiale din lumea ştiinţei. Copii şi tineri cu aplecare spre artă şi ştiinţă primesc drept premiu câte o bucăţică de gândire nonliniară direct de la sursă. Lectori cu uriaşe resurse pedagogice le arată cu dărnicie calea către avangarda coloanei, pe care ei trebuie să o ajungă din urmă, care după talente şi puteri, spre a umple golurile formate de dispariţia inerentă a truditorilor care, cu maceta în mână, taie neostoit pârtie în jungla de necunoscut a viitorului.

Dar, la o adică, ce mai înseamnă trecutul, ce rost are prezentul şi la ce bun viitorul? Dacă cineva îşi pune astfel de întrebări, este mai bine să nu le caute un răspuns, ci să grăbească pasul. Direcţia? Tot înainte, spre trecut.

„Atlantykron" după „euROcon"

Traian Bădulescu

Atlantykron. Timpul Atlanţilor. O insulă unde toate visele puternice devin realitate. Coordonatorul „fenomenului Atlantykron", Sorin Repanovici, îmi spunea, cu ceva timp în urmă, „ că dacă în 1992 ideea de a avea telecomunicaţii prin satelit direct de pe insulă era o temă pur SF, utilizată într-una din povestirile scrise acolo, în anul 2001, acest lucru a devenit... realitate!"

Profesorul Florin Munteanu ne vorbea, în 1995, despre ceea ce înseamnă Internetul şi despre schimbările majore pe care le va aduce, în lumea informaţională, reţeaua internaţională de computere. Anul trecut, „Atlantykron"-ul a avut şi site web, iar la manifestare, pe lângă cei 200 de participanţi atent selecţionaţi, au mai fost „prezenţi" alţi amatori de SF şi ştiinţe complexe din întreaga lume, care au accesat site-urile „atlantykron.org (dedicat Şcolii

de Vară Atlantykron), www.csc.matco.ro (Centrul pentru Studii Complexe) şi www.worldgenesis.org (Fundaţia Worldgenesis).

Sunt sigur că Alexandru Mironov şi Aurel Cărăşel -doi dintre iniţiatorii manifestării- şi-au imaginat cum va arăta Tabăra Internaţională de Creaţie SF Atlatykron (aşa cum se numea atunci) peste 10 ani. Poate că nu erau perfect convinşi că va exista o continuitate, dar, pe lângă scriitorii, artiştii plastici şi fanii care au populat, 10 zile pe an, insula, a existat un organizator şi un lider foarte bun - Sorin Repanovici.

Un alt vis? Organizarea Convenţiei Europene de SF pe insulă - euROcon. Anul trecut, aceasta a avut loc aici. Invitaţi de onoare - Norman Spinrad şi Joe Haldeman, doi dintre monştrii sacri ai SF-ului mondial. Mulţi participanţi au susţinut că, deşi evenimentul european a avut o scară mai redusă, datorită numărului foarte mic de fani veniţi din străinătate, el a constituit, clar, cel mai reuşit „Atlantykron". Iar Norman Spinrad -am auzit asta din surse sigure - s-a cam supărat că a fost cazat în condiţii bune, dar separat de „populaţia" insulei, şi a promis că, dacă va putea veni din nou, se va caza la cort, printre fani.

Unii se întreabă, poate, ce va mai avea de spus, de acum înainte, această Şcoală de Vară. Programul actualei ediţii a Academiei „Atlantykron" promite foarte mult. Anul acesta nu a mai fost euROcon, dar insula a dispus de cel puţin aceleaşi dotări (excepţie a făcut-o doar lipsa Internetului). Mulţi participanţi au susţinut chiar că a fost mai bine decât în anul anterior.

Ca invitaţi speciali îi amintesc doar pe Randy Gordon, Harald Alexandrescu şi Dan Farcaş. Participanţi? Circa 150 de tineri din întreaga ţară. Şi 20 de tineri din Basarabia. Iar pentru o zi, un grup de tineri din Germania, Slovacia, Ungaria, Ucraina etc,, veniţi prin intermediul unui program UNESCO. Cea mai mare parte dintre cei aflaţi pe insulă în acest an au păşit aici pentru prima dată. Ceea ce reprezintă o mare bilă albă pentru organizatorii care au ştiut să atragă oameni interesaţi de fenomen. O parte dintre ei, dacă vor fi suficient de pătrunşi de vraja insulei, vor intra, probabil, pe viitor în echipa de organizare şi vor asigura astfel continuitatea „fenomenului Atlantykron".

David Anderson, preşedintele Fundaţiei „Worldgenesis", marele absent din acest an, susţinea, pe bună dreptate, că Academia „Atlantykron" a devenit un fenomen modern al ştiinţei şi culturii, al vieţii şi învăţării, al speranţei într-un viitor mai bun.

Carmen Neagu-Nicu

Deodată se făcu linişte. Nu mai auzeau nici strigătele mulţimii, nici sunetul muzicii şi nici şopotul apei. Nu putură distinge nimic, nici o formă. Nu mai erau în barcă, ci înconjuraţi de un alb imens...

Desen de Nicu Gecse.

Dansul liniştii

Premiul I pentru povestire, „Atlantykron" 1994

O povestire a cărei acţiune se petrece pe misterioasa Insulă Atlantykron. Oare totul este ficţiune? Primul foc de artificii lansat vreodată de pe această „oază de piatră" dunăreană a fost un simplu spectacol de pirotehnie, sau în spatele lui s-a mai ascuns ceva? Carmen Neagu (Nicu) a surprins inspirat atmosfera Taberei Atlantykron, aşa cum era ea la începuturile anilor '90. Talentul descriptiv al autoarei (care a debutat în „Anticipaţia" la doar 15 ani, cu textul „Concert, muzică, gelozie şi culoare"), puterea de a crea imagini, logica şi imaginaţia, sunt atuuri care permit textului, chiar şi ieşit din contextul „Atlantykron", să fie publicabil în orice revistă literară. Din păcate, tânăra scriitoare a intrat, în ultimii ani, într-un con de umbră, dar sperăm că va reveni, cândva, cu succes. Atunci când în România va exista din nou o „piaţă literară" dezvoltată atât pentru genul Science Fiction, cât şi pentru toţi autorii de proză fără „nume". Ar mai fi de adăugat că atunci când a creat „Dansul liniştii", Carmen avea 16 ani. (T.B.)

- Un nou RUTTHA, mormăi Kharsan.
- Când?
- Aici erai, Vedan?... surprins, Kharsan făcu o volută şi ajunse în spatele celui care-l tulburase din gândurile sale. Da. Un nou RUTTHA. Cât de curând.

VEDAN percepuse Curenţii de Anunţare, dar simţise nevoia să-i ceară o consultaţie lui KHARSAN, Decanul Domeniului şoptit.

- Atunci când vei îmbătrâni, vei şti că toate cele câte sunt ne leagă cu sau fără voia noastră de noi înşine şi, implicit, de tot ceea ce poate intra în relaţie cu viitorul nostru.

Preţ de o clipă, VEDAN tăcu nedumerit. Ca într-o tresărire, prinse a se roti în jurul lui KHARSAN, trimiţând o altă întrebare:

- Dar o relaţie cu trecutul?

- Trecutul nostru este tocit; KHORAN o ştie bine. La fel şi tu să afli că nu putem vedea în trecut decât un biet reper. Reperele sunt pentru domeniul zgomotului.

- Ce RUTTHA vom avea?

Clipe lungi de tăcere făcură într-un târziu loc răspunsului:

- Un RUTTHA compatibil.

Exista în rândul lor teama de toţi BHAN-RUTTHA, care prin sosirea lor creaseră atât dezechilibru.

- Din păcate pentru noi toţi, îmbătrânim. Pot să spun acelaşi lucru despre tine KHARSAN, şi chiar şi despre mine. Decanul Domeniului şoptit primea din nou admonestarea lui KHORAN. Îşi îndreptă atenţia către Domeniul Liniştii, exclamând:

- Supuşi suntem erorii, o, Decan al Liniştii!

***

Treptat-treptat, amintirea aurie a soarelui mort se stinge din inimile norilor reci şi îngânduraţi. Tăcute, asemenea unor copii îndureraţi, păsările s-au oprit din cântat şi numai trilurile privighetorii mai destramă solemna tăcere din preajma apelor în care se cufundă ultimele pâlpâiri ale zilei în agonie.

Dinspre păienjenişul de păduri umbre sure se strecoară fără zgomot, ca să izgonească zăbovitoarea ariegardă a luminii, trecând cu paşi nevăzuţi pe deasupra ierbii văluroase, iar Noaptea, pe tronul ei sumbru, îşi strânge aripile negre peste lumea care se întunecă şi din palatul ei spectral, luminat de stele, împărăţeşte în tăcere.

În jurul insulei, Dunărea jucăuşă deapănă poveşti vechi şi tainici, îngână străvechiul său cântec, pe care l-a căutat vreme de atâtea milenii, de când era copil şi pe care-l va căuta atâtea milenii şi de acum înainte, până când glasul îi va răguşi, îmbătrânit, un cântec pe care noi, cei ce ne-am deprins să-i iubim chipul schimbător, care ne-am cuibărit de atâtea ori la pieptul ei drăgăstos, ne-nchipuim întrucâtva că-l înţelegem, cu toate că n-am putea tălmăci prin cuvinte basmul ce-l ascultăm.

(continuare în numărul viitor)

Aurel Cărăşel

„Ochi şi minte de om. Acum nu se cunoaşte, deoarece se află în perioada de înmulţire şi acţionează numai în conformitate cu instinctele de bază ale speciei. După ce vor depăşi etapa aceasta, vor începe să reacţioneze violent raţional, devenind extrem de periculoşi. Foarte greu îi va mai putea vâna cineva."

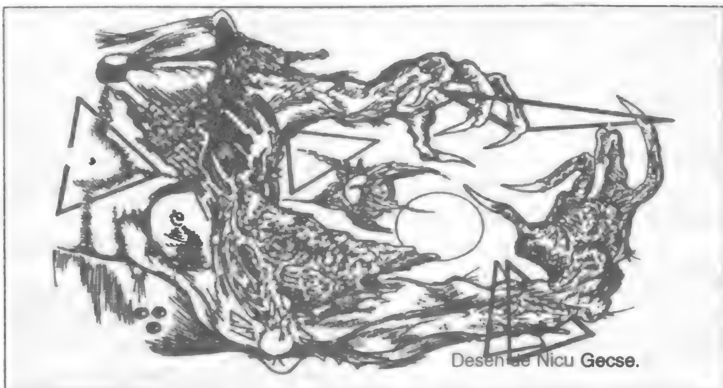

Doctor Faustus şi ananaşii

Unul dintre puţinii scriitori români de SF care nu a fost interesat de publicarea unor volume proprii de povestiri. Pentru că a preferat să editeze romane. Un curaj pentru orice creator al zilelor noastre. Debutul absolut l-a avut în 1981, în revista „Ştiinţă şi Tehnică", cu „Stelara Fata Morgana". Printre cărţile publicate se numără „Vânătoare de noapte" (cu pseudonimul Harry T. Francis), „OZN - trecut, prezent, viitor" (în colaborare cu Dan N. Mihăilescu), „Războinicii curcubeului", „Mic dicţionar de autori SF" şi „La capătul spaţiului". Printre altele, lui Aurel Cărăşel i se datorează înfiinţarea cenaclului cernavodean „Atlantis" (1985) şi ideea organizării Taberei de creaţie SF (la acea vreme) „Atlantykron" (1990). Director şi fondator al şcolii de Jurnalistică „Felix Aderca" (Craiova). A tradus din Murray Leinster, Robert Silverberg şi David Brin. N-ar mai fi de zis decât că, după ce veţi citi textul de mai jos, veţi mânca fructele de ananas cu o mult mai mare atenţie... (TB)

Un fir de fum albastru se încolăcea deasupra meselor, pipăind cu capul de şarpe în căutarea unei ieşiri.

- Era ceea ce se cheamă un vânător de ananas. Tocmai reuşise...
- Poate un culegător de ananas, stimate domn!
- Un vânător, zău, nu inventez!
- Păi la vânătoare eu ştiu că se merge cu arma...
- Şi cam ce crezi că ascundea la spate Horatio? O carabină cu cartuşe explozive. Iar la brâu căra o macetă şi trei grenade ofensive.

Grăsunul cu faţa plină de pistrui dădu să spună ceva, se aplecă deasupra mesei şi şuieră:

- Domnule, oi fi eu o simplă călăuză, care bea uzo răsuflat şi fumează ţigări puturoase de foi, dar prost nu mă consider. Încă, pricepi? Nu, încă. Ananasul este un fruct. Unul mare, cât să-l prinzi în căuşul palmelor, împănat cu...

- Asta la dumneata în grădină! Bărbatul cu urechi lungi şi ascuţite la partea superioară se strâmbă şi pufni supărat din buze. Pe aici, în jurul marelui Caracas, ananaşii au două aripi de piele, patru labe înzestrate cu gheare tăioase şi un cioc ac zimţuit la bază. Dacă a apucat să-l înfigă într-o arteră, nu mai poate fi desprins decât după ce s-a umflat ca un pepene.

- Poate că vorbim de lucruri diferite.

- Ce lucruri diferite, stimate domn? Uite colo, pe uşă, scrie „Ofer 6 bătrâne pe un ananas mediu, cu gheare netocite"? Sau nu scrie?!

Grăsunul îşi părăsi halba de metal cu capac şi se răsuci în direcţia indicată. Afişul se găsea, într-adevăr, pe locul indicat. Ridică din umeri şi reveni spre tovarăşul său.

- Vânător de ananas, hmm!. .. spuse încet, chinuindu-se să soarbă din halbă, fără să se atingă de spumă.

Brusc, uşa se lipi de perete şi în cârciumă intră un grup de indivizi bărboşi, cu jachete peticite şi puşti de calibru mare pe spate. Ultimul, un zdrahon încălţat în cizme galbene, cu manşetă albastră, săltă în lumina chioară a becului o legătură uriaşă, învelită în frunze de palmier, şi o azvârli de-a latul pe una din mese. Barmanul îl privi pe sub sprâncenele groase, puse cârpa lângă piramida de pahare

curate şi scoase de sub tejghea o sticlă de rom de Jamaica.

- Care eşti, mă, cel cu anunțul? întrebă, fără adresă, cel mai solid dintre noii-sosiți , în timp ce se aşeza într-un scaun din răchită, făcându-l să pârâie din toate încheieturile. Hai încoa', că se strică marfa!

- Se żemuieşte ananasu'! întări vesel unul dintre camarazi, apucând sticla din mâna barmanului şi trăgând o duşcă direct din ea.

Un scaun se hârşi scurt pe podea. Bărbatul cu urechi lungi se ridică şi întinse o mână în direcția lor.

- Dumneata?! se holbă grăsunul. Doar nu vrei să cumperi scârboşenia aia!

Unul dintre bărboşi îi privi întrebător, dar când hârtiile foşnitoare îşi schimbară stăpânul, căptuşind un alt buzunar, se aplecă peste grămada de frunze de pe masa vecină.

- Vino, neamule! Unul mediu, ha? Alege! S-au înmulțit ceva de speriat în ultima vreme. Toți graşi şi frumoşi. Ce zici, ăsta te-ar aranja? O să crească din el o tulpină pe cinste!

Bătură palma. Ananasul avea chiar forma fructului cu pricina. Cu solzişorii de rigoare, cu forma de rădăcină de sfeclă... Numai dacă îl trăgeai de unul dintre solzişori şi desfăşurai aripa din piele, realizai că ai de-a face cu altceva. Iar ochii...

- Doamne-Dumnezeule, are ochi de om! se înfioră grăsanul.

- Ochi şi minte de om. Acum nu se cunoaşte, deoarece se află în perioada de înmulțire şi acționează numai în conformitate cu instinctele de bază ale speciei. După ce vor depăşi etapa aceasta, vor începe să reacționeze violent rațional, devenind extrem de periculoşi. Foarte greu îi va mai putea vâna cineva. În numai două-trei săptămâni, Caracasul va deveni un oraş pustiu.

Grăsanul împinse cu dezgust în corpul moale şi reveni la masa cu halba.

- Nnu... pricep. De unde dracu' a ajuns chestia asta aici? Aici, la noi? Pe continentul sud-american, vreau să spun.

- De pe Lună.

- De pe... Dom'le, mi se pare un răspuns tembel. Toată lumea ştie că pe Lună nu există...

- Ba există! Numai că nu ştiți voi. E adevărat că navele americanilor au coborât acolo şi n-au găsit decât praf şi pietre. Dar ar fi descoperit cu altceva, dacă ar fi aterizat, să spunem, în deşertul Atacama?

Grăsanul îşi frecă, neajutorat, obrazul neras. Alături, vânătorii îşi treceau sticla din mână în mână, pufăind din trabuce urât mirositoare.

- Eu... Nu ştiu. Adică... mă rog, nu cred, admise în cele din urmă.

- Ei, vezi? Seleniţii trăiesc sub cupolele ridicate deasupra marilor circuri, acolo unde metalele grele, scoase la suprafaţă de izbucnirile vulcanilor, au creat forţe gravitaţionale locale stabile, capabile să reţină aerul şi apa pe care Luna le fură Terrei, la fiecare apropiere de periheliu. Civilizaţia aceasta, supravieţuind condiţiilor vitrege de acolo datorită dezvoltării deosebite a ingineriei genetice, a reuşit să creeze un produs experimental deosebit - ananasul.

- Nu pricep, se încruntă grăsanul.

- De ce oare nu sunt surprins? În fine... O dată la 500 de ani, centurile de radiaţii ucigaşe Van Allen se întrerup pentru un interval foarte scurt de timp şi-şi inversează polaritatea. În urmă cu cinci secole, prima pereche de ananaşi a fost expediată spre Terra, împreună cu un ambasador. Eu!

- Dumneata!

- Eu. Ce ţi se pare ciudat?

- Hmm, totul... bombăni grăsanul şi se răsuci să-i vadă pe bărboşii care se ridicau de pe scaune şi se îndreptau spre strada încinsă de soare, de dincolo de canaturile uşii.

Apoi:

- Arată ca nişte vampiri.

- Într-un fel, chiar asta şi sunt. Un fel de armată disciplinată, gata să invadeze Pământul.

- Fugi, dom'le, că mor! Ce invazie...?! Liliecii ăştia?

- Dacă-l îngropi pe ăsta mort, în mai puţin de o săptămână, răsare o mlădiţă gălbuie, iar peste şase luni obţii deja un trunchi solid, a cărui coroană poate produce până la 100-150 de ananaşi la o recoltă. şi, închipuieşte-ţi că dau trei recolte pe an!

Grăsunul îşi înfrânse sila şi îşi răsuci din nou scaunul spre ananansul de pe masă. Barmanul se scobea între dinţi, privindu-i cu indiferenţă.

- Vrei să zici că din chestia asta... iese un copac?

- Exact.

- Şi că în el cresc de-ăştia... păsăroi ca ananaşii, care pot să zboare?

- Exact.

- Şi au sosit aici de...

- Exact. De cinci secole. Acum, ananasul creşte în toate locurile cu climă caldă. Însă numai aici, în jurul Caracasului, se metamorfozează în zburătoare. Pentru că aici trăieşti dumneata.

- Fugi, dom'le, că mor! se indignă grăsunul. Eu am mâncat

ananas de la piaţă şi n-am păţit nimic. E aşa, ca un fel de măr mai mare.

- Ca un măr, da. Asta până când ajungi dumneata în preajma pomului respectiv. Atunci, bioenergia specifică a corpului dumitale declanşează bomba genetică latentă, iar fructele se trans...

- Dom'le, uite ce este... Pe mine să nu mă îmbrobodeşti cu braşoave de-astea, că nu ţi-ai găsit omul! Acum, vreau să plec acasă şi să-mi dai pace cu trăznăile astea, clar?

Halba de metal se răsturnă, împrăştiind lichidul gălbui pe faţa de masă. Grăsunul porni cu paşi repezi spre uşa de care afişul improvizat atârna de un colţ. Lunganul cu ţuguiul capului chel ca-n palmă şi cu faţa mâncată de vărsat de vânt se ridică la rându-i din spatele tejghelei şi, din trei paşi, îi bară calea.

- Uşurel, doctore Faustus! Uşurel, nu-ţi mai aduci aminte? În urmă cu cinci secole, ne-ai promis ceva pentru formula alchimică de prelungire a vieţii...

- Faustus?! răcni grăsanul trăgându-se înapoi, cu faţa lividă. Care Faustus? Maică Precistă, sunteţi nebuni de-a binelea sau vă prefaceţi cu toţi?

Un fir de salivă i se prelingea pe la colţul gurii şi în ochi îi strălucea o luminiţă stranie.

- Care Faustus...? N-am promis nimic, jur că n-am promis nimic nimănui!

- Avem înscrisul! rânji celălalt. Înscrisul prin care te-ai angajat să faci tot ceea ce-ţi vom cere, atunci când se va împlini sorocul. Termenul a venit, doctore, degeaba te-ai furişat în partea asta de lume. Ananaşii trebuie treziţi la viaţă pe toată suprafaţa Terrei pentru a forma cea mai mare forţă de invazie cosmică din acest colţ de Galaxie. Este obligatoriu să cucerim această planetă, deoarece peste numai câteva decade riscăm să rămânem fără atmosferă: Terra se îndepărtează iremediabil de satelitul ei şi nu mai reuşim să captăm aer şi apă în cantităţi suficiente.

- Şi dacă nu vreau?! urlă grăsunul, cu ochii scoşi din orbite. Dacă mă sinucid? Nu vreau să supravieţuiesc speciei, dacă este ca ea să dispară, vampiri nenorociţi!

- Nimeni nu e perfect, doctore! râse lunganul, înfigându-i o mână în ceafă. Nici măcar nu e nevoie să fii viu pentru ca ananaşii să pornească procesul de eclozare. Va fi suficient să-ţi târâm cadavrul prin faţa copacilor şi Conquista va putea începe. Dar poate că ne vom înţelege şi altfel, domnule Faustus... Mai avem o propunere interesantă să-ţi facem, ce zici?

Florin Pîtea

„Problema fundamentală, pe care nici o minte bazată pe carbon sau siliciu nu reuşise încă s-o rezolve sau s-o ocolească într-un mod elegant, era să conving inteligenţa artificială care constituia creierul de cristal conştient al blindatului că nouăzeci pe oră însemnau kilometri, nu pietoni."

Neuropanzer

Florin Pîtea. Un nume arhicunoscut cititorilor revistei „Anticipaţia". Absolvent al Facultăţii de Limbi şi Literaturi Străine din cadrul Universităţii Bucureşti, s-a remarcat ca un scriitor de SF, dar şi traducător. Debutul: în 1992, în această revistă, cu povestirea „Noaptea cea mai lungă". Primul volum, „Necropolis", deşi era pregătit de mai mulţi ani, a văzut lumina tiparului deabia în 2001. Adept al curentului „cyber-punk". Faţă de ceilalţi autori ai „generaţiei cyber-punk" autohtone, cristalizată în 1993, Pîtea a încercat şi a reuşit să respecte linia deschisă de marii maeştri ai genului, pe care i-a şi tradus: William Gibson şi Bruce Sterling. Prozele lui sunt caracterizate de un stil alert. Deşi uneori limbajul folosit este violent, şocant, textele lui Pîtea se remarcă prin calitatea literară, prin exigenţa stilistică, prin mesajul transmis.

Era zăpuşeală în noaptea când s-a petrecut toată treaba. Televizorul dat pe un canal fără emisie avea culoarea cerului de deasupra portului. Am pus puşca în sacoşa Adidas, am calat-o cu şase perechi de şosete pe care urma să le duc la spălătorie, mi-am îmbrăcat costumul negru din arahnofibră matlasat cu gel antiglonţ şi m-am urcat în panzerul urât, numai blindaje unghiulare şi culee pe care se vedeau din loc în loc abţibilduri

discrete de genul: „Eu l-am împuşcat pe Kennedy" sau „Oamenii ie dă trei feluri: ăia care ştie să numere şi ăia care habar nare." Sunt şi mijloace mai puţin impresionante ca să ieşi în lume în ziua de azi, dar eu unul n-am chef să mă culeagă nimeni de pe trotuare în bucăţi uşor de cărat. Nu mai des decât face bine la sănătate, în orice caz.

Un jack inteligent ţâşni din bordul panzerului şi mi se înfipse în tâmpla dreaptă. Dintr-o dată, în minte începu să mi se despăturească o tablă de şah 3D, infinită şi perfect transparentă, halucinaţie consensuală de o nesfârşită complexitate în care reprezentarea geometrică a unor blocuri de date se mişca de-a lungul unor traiectorii prestabilite. Am înţeles că venise vremea ca IA-ul panzerului să mai înveţe şi alte jocuri în afară de Tetris.

Pilotarea monstrului de oţel şi ceramică nu fusese niciodată o treabă uşoară, dar pentru a îndeplini ceea ce-mi propusesem îmi trebuia oricum o doză nebunească de curaj. Problema fundamentală, pe care nici o minte bazată pe carbon sau siliciu nu reuşise încă s-o rezolve sau s-o ocolească într-un mod elegant, era să conving inteligenţa artificială care constituia creierul de cristal conştient al blindatului că nouăzeci pe oră însemnau kilometri, nu pietoni. De fiecare dată când mă avântam în haosul de decadenţă urbană ce constituia realitatea mea cotidiană, urmăream neputincios cum IA-ul, mai turbat decât un câine care n-a fost vaccinat la timp, zdrobea totul în cale, făcând să urle turbinele panzerului şi să curgă lichide mai mult sau mai puţin corporale.

Cred că-i plăcea.

Pietonii, la rândul lor, se simţeau liberi să-mi trimită tot felul de drăgălăşenii gen copoitroznitori din hexogen şi TNT lamelar, pe care de obicei nu-i vedeam venind prin traseul semănat de gropi şi mormane de moloz care în mileniul anterior se numise reţea de autostrăzi. Mă mai împrăştiam în toate părţile, n-aveam de ales. Veneau băieţi tăcuţi, cu pardesie negre şi ochelari reflectorizanţi, mai palizi decât Keanu Reeves, şi, cu mături şi făraşe antiseptice, îmi adunau în pungi de plastic organele risipite. Uneori căutau minute în şir câte un ochi sau un testicul răzleţit, dar mie nu-mi păsa la ora aia. Doar erau plătiţi să-şi facă treaba.

Altul s-ar fi trezit poate cu piese lipsă în inventar. Dar pentru că aveam un agent bun, aveam un contract bun. Pentru că aveam un contract bun, cam într-o oră ajungeam într-o clinică a pieţei negre şi mă făceau ca nou, sau chiar mă upgradau până-ntr-acolo că

reuşeam să-mi amintesc episodul dê săptămâna trecută al telenovelei preferate a nevesti-mi fără să fac apel la extensia de memorie a jokerului pe care-l am implantat în mastoidă.

Undeva departe, în mintea mea, cânta o chitară din răşini şi mase plastice reciclate, pentru că chitări din oţel nu se mai fabricaseră de vreo jumătate de secol cel puţin. Şi deplasările cu blindatul pe pernă de aer continuau, semn că undeva pe lume era un colţişor liber de cer, acolo unde mai lipsea jet-ul meu personal ca să fie acoperit şi ultimul culoar posibil de zbor.

Dar în noaptea aceea, sub arcurile de neon stins ale domurilor geodezice, am simţit că misiunea pe care-o aveam de îndeplinit avea să fie puţin prea grea chiar şi pentru sistemul meu nervos superpotenţat şi hiperprotezat. Aşa că mai întâi m-am afundat în cartierul rău-famat pentru a recruta mercenari. Poate că pentru a intra într-un cartier rău-famat alţii ar fi avut nevoie de trasee speciale, optimizate de către IA-ul de bord cu ajutorul sistemului de poziţionare globală al lumii interlope pus la dispoziţie de Yakuza prin intermediul unui comsat camerunez. Mie însă mi-a fost de-ajuns să fac dreapta la întâmplare de pe fosta autostradă. Problema începuse cu mult timp în urmă să fie mai degrabă găsirea cartierelor cu o rată a criminalităţii mai mică decât lanţul Himalaya.

Clubul de noapte unde-am intrat avea un şir de două mese pe o parte şi o vitrină antiglonţ pe partea cealaltă. Vitrina fusese întărită cu plasă metalică, apoi cu gratii, cu saci din Kevlar plini cu nisip şi în cele din urmă cu câteva foi de blindaj ceramic frumos garnisite cu inscripţii. Prin sandvişul ăsta de paranoia urbană nu intra nici urmă de lumină, dar asta nu deranja cu nimic clientela localului, compusă din doi tipi, un orb cu arahnoghidul său Sony şi un protezat ai cărui ochi Zeiss-Ikkon erau comutaţi permanent pe spectrul infraroşu. Mă îndoiesc că tipii ăştia vorbeau vreodată cu cineva, inclusiv cu ei înşişi sau - în cazul orbului - cu arahnoghidul.

La uşă erau de pază Surorile Câinelui Electromagnetic. Erau amante de ani de zile şi făceau prăpăd când se lăsa cu caft în local sau pe stradă, adică aproximativ din sfert în sfert de oră. N-am aflat niciodată care dintre ele fusese iniţial câine.

Undeva dincolo de ele, pe ceea ce din lipsa unui termen mai adecvat se numea în continuare stradă, se intersectau din când în când curiere sexy pe bicicletă cu alte curiere sexy pe

skateboarduri. De ce era nevoie de atâtea curiere după ce lumea căpătase acces la telegraf, telefon, telefax, telemobil, comsaţi, reţele şi criptare imposibil de spart până la moartea termică a universului mi-era greu să înţeleg. Dar la urma urmei trebuie şi fetele-astea minore să apară undeva, că doar n-or să stea acasă şi să-şi troznească degetele de plictiseală când alături de ele se întâmplă atâtea lucruri interesante.

Aveam obiceiul să pictez câte o bicicletă minusculă pe panzer de câte ori IA-ul scurta chinurile unei curiere, dar în cele din urmă am renunţat când n-am mai avut loc pe caroserie.

- Văd că te cam plictiseşti, gagiule, zise o voce joasă, senzuală şi uşor tabagică de undeva dindărătul umărului meu stâng. N-ai vrea nişte bază liberă lux-antâia?

- Adică nişte cocaină amestecată cu compuşi volatili pe care s-o fumez din pipă?

- Mda, de fapt asta vroiam să zic. Într-o zi cred c-o să stau niţel de vorbă între patru ochi cu traducătorul.

Era o tânără slăbuţă, îmbrăcată cu un maieu din plasă şi cu blugi din piele pe care se întindeau dungi neregulate de culoarea sângelui închegat. Pe urmă mi-am dat seama că era chiar sânge.

- De unde-i tot borşul ăsta? am întrebat-o, făcând semn cale de un milimetru cu bărbia către blugii cu pricina.

- M-am tăiat când m-am bărbierit, şefule.

Avea tupeu cât încape, tipa. Normal c-am angajat-o.

- Am de făcut un transport, i-am zis. S-ar putea să iasă cu necazuri. Dacă scăpăm neşifonaţi, ai un comision de cinci la sută din valoarea lui la livrare.

Ochelarii de soare reflectorizanţi ai fetei aveau două imagini impasibile de-ale mele prinse în băltoacele rotunde de mercur ale lentilelor. Un minut sau două nici nu se clintiră, apoi se ridicară încet când fata termină de verificat velcro-ul care-i ţinea închisă încălţămintea. Ochelarii-oglindă îi purta numai pe creştetul capului, ca să nu-i rămână urme inestetice pe şaua nasului.

- Trei miliarde avans, zise ea.

Mi-am tras un meniu virtual în câmpul vizual şi-am verificat starea contului curent.

- Două. Ştiu precis că atât îţi trebuie ca să plăteşti chiria şi curentul.

- Trei, repetă ea cu o uşoară urmă de ameninţare în glas. Ca să-mi pot plăti consumaţia aici şi să-mi rămână şi de-o pâine.

În bar se lăsase un moment de tăcere tensionată, poate şi pentru că Surorile Câinelui Electromagnetic îi scoseseră în şuturi nu numai pe cei doi clienţi permanenţi, dar şi pe barman, totul din cauza unei încăierări la care nici unul dintre ei nu luase de fapt parte.

- Îmi place cum te târgui. Ia două miliarde avans, şi-ţi plătesc eu consumaţia.

Mâna fetei zvâcni, iar arătătorul ei mi se opri sub urechea stângă. Am simţit oţel rece deasupra carotidei. Rece şi nu mai gros de un micron.

- Şi mie-mi place cum te târgui, dar dacă nu-mi dai cât cer pe cuvânt că nu mă mişc din barul ăsta până la sfârşitul povestirii.

I-am dat, ce era să fac...

Am ieşit din bar, urmăriţi de privirile suspicioase ale Surorilor Câinelui Electromagnetic, şi i-am făcut semn fetei să urce în panzer. Alături, pe trotuar, un puştan cu o expresie foarte preocupată îşi băga încet pe gât o pană galbenă.

- Ce faci, puştiule, te-ai apucat să te droghezi cu Vurt de la vârsta asta? l-am întrebat în timp ce urcam pe turelă.

- Nu, moşule, replică el icnind. Am o indigestie şi-ncerc să dau o vulpe.

Mai icni de două ori, apoi un jet de vomă îi ţâşni din gură, mânjindu-mi panzerul. Am închis trapa turelei, înjurându-l pe nesimţit de toate neamurile şi rudele colaterale, apoi mi-am conectat interfaţa neurală la inteligenţa artificială a blindatului.

- Cum ziceai că te cheamă? am întrebat-o pe fată înainte de a-mi cufunda senzoriumul în infernul fractal al interfeţei virtuale.

- Sunt destui care-mi zic căţea, dar n-apucă să pronunţe cuvântul decât o singură dată, după care le-arăt că pe unde iese vorba iese şi sufletul. În rest, unii-mi zic Sarah, alţii Molly. Cred că Sally e cel mai bine.

- OK, Sally. Hai să luăm transportul ăla odată.

IA-ul panzerului calculă un traseu optim care în trecere demolă câţiva pereţi şi întrerupse o slujbă religioasă, două partide de amor şi trei cine în familie. Cel mai rău mi-a părut de urmele de şenile pe care le-am lăsat pe covorul persan din sufrageria unui ochelarist care scria ceva la un calculator străvechi. Tipul era atât de cocoşat peste tastatură şi absorbit de ceea ce scria încât nici n-a observat când am trecut cu panzerul pe-acolo. Bănuiesc că după aceea a răcit de la curentul care

trecea prin pereţii proaspăt dărâmaţi de blindajele ceramice ale tancului.

În cele din urmă am ajuns la Piaţa Neagră, care se numea aşa din cauză că toţi pereţii, tavanul, podeaua şi tarabele erau acoperite cu nenumărate straturi de vopsea albă. M-am dus în linie dreaptă până la furnizor, fără să mă deranjez să mai cobor din blindat, motiv pentru care topografia pieţei se schimbă considerabil. Botul urât al panzerului se opri la doi milimetri de tarabă, permiţându-i afaceristului să citească pe îndelete o inscripţie cu corp de literă 6: DACĂ EŞTI DESTUL DE APROAPE CA SĂ VEZI CHESTIA ASTA, E DEJA PREA TÂRZIU.

- Ai adus marfa? am întrebat voios imediat cum am scos capul din turelă.

Gherasim Pavlovici Şuşkin mă privi cu un aer dezaprobator.

- Am adus-o, dar dacă zbieri aşa în gura mare o să ne trezim cât ai zice peşte cu Yakuza, Triadele şi Cosa Nostra peste noi.

- Şi mafia rusă? întrebă Sally, cu aerul că vroia să contribuie şi ea cu ceva constructiv la discuţie.

- Mafia rusă livrează marfa, o lămuri scurt Gherasim Pavlovici.

Înainte să mă pot dezmetici, Şuşkin puse sacul cu marfă pe tarabă.Trebuie să recunosc că rusul ori era niţel nebun, ori avea tupeu cât încape.

- Ai acolo cinci kile, zise el cu un accent prin care se-auzeau şuierând viscole siberiene. Şase sute de miliarde.

Sally deschise sacul şi aruncă o privire circumspectă înăuntru.

- Minţi ca un porc. Sînt 4,99863614 kilograme.

- Plătiţi sau plecaţi, zise Şuşkin cu un aer sumbru. Privirea lui albastră evoca brusc geruri circumpolare.

Cu o mişcare suficient de rapidă ca să provoace un bang sonic, mâna lui Sally coborî de-a lungul jachetei din piele a lui Gherasim Pavlovici şi reteză un rever fără să-i clintească măcar un grăunte din mătreaţa care-i orna din abundenţă umerii rusului.

- Ai tupeul să ne furi din încărcătură şi tot tu faci figuri? mârâi ea pe un ton atât de bogat în subsonice încât am simţit cum mi se zbârlea părul de pe ceafă.

Şuşkin privi reverul retezat cu ceea ce probabil spera să pară doar un interes politicos în tehnicile deconstrucţiei şi colajului.

O căutaţi cu lumânarea, spuse el fără prea mare

convingere. Cântarul cibernetic e cu cipuri coreene retroproiectate după Seiun-uri de-acum şase luni. Nu mai faceţi mofturi, că ştiţi cum e cu cipurile clonate, mai dau erori.

Din gura lui Sally ţâşni un şarpe cibernetic al cărui cap se opri la un centimetru de ochiul stâng al lui Gherasim Pavlovici. Limba de laser sângeriu a şarpelui, mai fină decât un fir de păianjen, îi caligrafie rusului pe cornee cu blândeţe: VEZI CĂ AZI ŞEFA E-N TOANE PROASTE. EU ÎN LOCUL TĂU AŞ FI FOARTE ATENT.

Şuşkin se înmuie şi ne făcu o reducere de preţ. Norocul lui că nu era analfabet, altfel nu vreau să mă gândesc ce s-ar fi întâmplat. Am plătit, apoi am luat sacul cu marfa şi-am urcat în panzer. De pe o arcologie din apropiere ne urmăreau nişte ciudaţi în costume mimetice, cu digicamere şi microfoane parabolice.

- Mare minune dacă ajungi acasă cu marfa fără să ne intercepteze careva pe drum, şefule, zise Sally urmărindu-mi privirea.

Ştiam că viitorul foarte apropiat nu ne rezerva nimic bun, dar n-am vrut să-i stric surpriza lui Sally. Am pornit spre casă, cu motoarele urlând ca ultimul dinozaur suferind de nevralgie dentară. Spre noi, din vreo şase locuri diferite, veneau undele-spion ale unor sisteme de detecţie atât de băgăcioase pe cât le putea face cea mai recentă tehnologie furată discret din laboratoarele de cercetare ale zaibatsu-urilor. Vopseaua antiradar le sorbi ca un elefant deshidratat şi mahmur după beţie.

- Ţin-te bine, Sally, că e de rău!

Am tras o cotitură bruscă, o curbă atât de strânsă că ne zgâlţâi toate oasele din încheieturi, poate şi pentru că apucasem pe o rută unde nu era stradă. Pe urmele noastre ţâşniră ca din pământ câteva elicoptere care, dacă era să dau crezare rapoartelor oficiale, stăteau bine-mersi la o bază aeriană din Filipine. Am trimis o rachetă ce se împrăştie în fragmente incandescente, emiţând fiecare mesaje radio cu starea vremii şi remixuri de pe asteroidul Frank Zappa. Un timp, elicopterele s-au vânat unele pe altele prin ceaţa de paraziţi care le bulversa sistemele de teledetecţie, contribuind cu grindini de schije şi jerbe de scântei la înviorarea meteorologiei locale. În cele din urmă, însă, cele două aparate rămase în aer se puseră din nou pe urmele mele. Câteva rachete aer-sol îşi greşiră ţinta cu puţin, parte din cauza manevrelor disperate pe care le făceam, parte din cauză că IA-ul panzerului reuşise să intre în sistemul de operare

de la bordul elicopterelor şi să-l viruseze. Manevra îi reuşi atât de bine încât elicopterele trebuiră să se dea bătute şi să aterizeze forţat pe terasa unui bloc abandonat din apropiere, unde hoarde de vandali urbani le năpădiră şi ciopârţiră într-un timp record.

Imediat după aceea se puse pe o furtună groaznică. Noroc că ajunsesem aproape de casă. Când am coborât, câţiva tipi cu căşti, vizoare şi mănuşi se uitau la norii întunecoşi din care se revărsau pânze furioase de ploaie..

- Aţi făcut modele matematice ale furtunii şi-acum pilotaţi de la distanţă planoare care vă transmit date din ochiul ciclonului? am întrebat, mai mult din politeţe.

- Da' di undi. Ni-o luat viitura Moldovii cu tot cu motoşicleti, şî pi dânsa, şî pi dânsul, şî pi mini. N-am mai vazut viiturî ca aşeea, maiculiţî Doamni!

Am plătit-o pe Sally şi i-am dat liber, apoi am intrat în casă. După ce am încuiat uşile blindate şi-am activat sistemele de securitate ale casei, am coborât una câte una treptele care duceau la subsol, purtând pe braţe sacul cu încărcătura preţioasă pe care încercaseră să mi-o smulgă mercenarii crimei organizate internaţionale. În cele din urmă am intrat în sala de la subsol, unde soţia mea tocmai trimisese o prelungire ascuţită şi tăioasă din aliaj polimorf prin orbita dreaptă a instructorului de arte marţiale, ţintuindu-l de perete. Probabil că aveam să-mi petrec timpul până dimineaţă clonându-i unul nou într-o cuvă.

Mă privi cu un aer întrebător, uşor ofensat, şi ridică un milimetru o sprânceană perfect pensată şi creionată.

- Iartă-mă că te deranjez, dragă, am îngăimat drept răspuns la întrebarea ei nerostită, lăsând sacul undeva într-un colţ şi căutând să dispar cât mai repede de-acolo. Am trecut doar să-ţi zic că am luat cartofi.

N-am mai văzut-o niciodată pe Sally decât în emisiunile federale cu persoane date în urmărire generală.

Felix Moga

„Le-a luat nişte timp să-mi răpună trupele. He! Bieţi ignoranţi. Vor să iasă, dar habar n-au încotro se îndreaptă..."

Taurii negri

Născut în 1966, este unul dintre „veteranii" Academiei „Atlantykron". Până în 1995, membru în echipa de organizare a acestei manifestări. Membru al cenaclului de creaţie SF „Atlantis" şi iniţiator al recentei revitalizări a grupării amintite. Scriitor, redactor mass-media, animator SF. A realizat emisiunea „Univers Science Fiction" la postul de televiziune „Diplomatic TV" din Focşani. Nu este un scriitor extrem de prolific, însă majoritatea creaţiilor sale se remarcă prin atenţia cu care sunt stilizate şi prin mesajele transmise. Unul dintre puţinii creatori români de SF care încearcă să rămână un „partizan" al stilului clasic. O parte din prozele sale se remarcă prin romantism şi fantastic. „Taurii negri" este, poate, primul text conceput în timpul Academiei „Atlantykron", fără ca autorul să fie prezent fizic acolo. A fost trimis pe e-mail şi... a ajuns la timp pe acea insulă pustie, populată doar 10 zile pe an.

Înspăimântat, Kaold se făcu una cu peretele. Coloana de Tauri Negri trecu cu viteză şi zgomot pe la mai puţin de un pas de el.

„Când simţi vibraţiile sub tălpi înseamnă că vin Taurii Negri. Obişnuia să-l dăscălească tatăl său. Dacă nu eşti pasăre sau păianjen nu mai ai nici o şansă. Dacă Taurii Negri au intrat pe culoarul pe care eşti şi tu, eşti ca şi mort".

Kaold se născuse acolo, pe coridoarele acelea, apărute, cine ştie cum, în carnea muntelui. Toţi prietenii lui din copilărie ştiau, asemeni lui, să se caţere pe versanţii netezi şi buni. Era unicul mod de a scăpa cu viaţă din faţa tăvălugului negru cu coarne. Nu era loc să te fereşti. Culoarul săpat în granit nu măsura mai mult de trei

paşi în lăţime.

Oamenii îşi săpaseră adăposturile la înălţimea unui stat de om.

Trecuseră sute de ani de când primii dintre ei încercaseră să iasă din culoarele strâmte şi întunecoase, înalte de sute de staturi de om. Nici unul dintre ei nu s-a mai întors printre semenii săi, cu nici un fel de veste.

Cerul, o masă ceţoasă şi umedă, abia se putea zări. Doar în unele zile, linii subţiri, de un albastru ireal pentru ochii oamenilor, aruncau ceva mai multă lumină pe fundul miilor de canioane strâmte, unde oamenii nu se simţeau în siguranţă decât pe culoarele late de numai cinci-şase palme, unde Taurii Negri nu încăpeau, şi unde oamenii îşi săpaseră „locuinţele".

Într-o zi, dintre ei s-a ridicat o voce care spunea că este timpul ca oamenii să înceapă lupta cu Taurii Negri, care nu-i lăsau să iasă din labirintul strâmt.

Amolla, căci astfel se numea omul acesta, a învăţat pe oameni să sape mai adânc, şi astfel să iasă cu tunelul pe versantul coridoarelor largi, pe unde puteau observa goana turbată a Taurilor Negri.

De-a lungul deceniilor în care pe arterele stăpânite de Tauri au început să apară grote, Amolla a pus la punct strategii la îndemâna oamenilor. În timp s-a dezvoltat o reţea de salvare, astfel încât oamenii să umble ceva mai liberi pe arterele largi, de unde le era uşor să vadă mai departe, să întrezărească - sperau ei - chiar o ieşire din labirint.

Şi într-o zi oamenii au fost gata de confruntare. Capcanele lor au reuşit să impună Taurilor Negri o oarecare teamă. Până în ziua în care au început să moară din nou oameni.

Dar Amolla prevăzuse şi acest moment. Important este că înaintaseră mult în labirint. Şi asta fără a recurge la arme, ci doar la capcane. Oamenii aveau şi arme. Şi acum Amolla dăduse semnal de folosire a arcurilor şi tăişurilor.

Taurii Negri de care scăpase Kaold erau ultimii. Şi în curând aveau să fie ucişi şi aceştia. Şi după aceea drumul către exteriorul labirintului era deschis...

***

Belzebut ricană.

„Le-a luat nişte timp să-mi răpună trupele. He! Bieţi ignoranţi. Vor să iasă, dar habar n-au încotro se îndreaptă..."

Fără să mai spună nici un cuvânt păşi afară din grota în care, ca nişte stane de piatră, siluetele mătăhăloase ale unor tauri negri stăteau inerte, aşteptând, parcă, o singură poruncă.

Ovidiu Bufnilă

„Arkai spusese ceva şi despre identitate. Identitatea era stăpâna lumii şi nu Omogenitatea. Acum, Omogenitatea îi trimisese pe cap submarinul roşu să-l torpileze. Submarinul se hrănea cu plancton şi păzea cu străşnicie cucuririle Omogenităţii."

Submarinul roşu

Prozele lui Ovidiu Bufnilă sunt nonconformiste. Pot părea chiar „ciudate" la prima vedere. În schimb, citite cu atenţie, relevă multe idei, o adevărată filosofie. Fiecare paragraf, fiecare frază, fiecare propoziţie transmite ceva la Bufnilă. Scriitorul băcăuan este un foarte bun psiholog. În acest text veţi vedea cum se desfăşoară un conflict între individualitate şi omogenitate. Ovidiu fiind un adept înfocat al individului. Care trebuie să aibă personalitate, nu să se lase purtat de aşa-zisele „sisteme". Ovidiu Bufnilă este autorul mai multor romane şi volume de povestiri, printre care se numără „Jazzonia", „Moartea purpurie", „Cadavre de lux", „Cruciada lui Moregau" şi „Câmpuri magnetice".

Arkai! Arkai!

Arkai tăia valurile, vânjos şi nebun. Era un filosof. Poate ultimul filozof al lumii. În urmărirea lui pornise temutul submarin roşu.

- Arkai, stai că trag! i-a strigat submarinul roşu supărat că textele lui Arkai treziseră conştiinţele.

- Nici să nu te gândeşti să pui mâna pe mine, a strigat Arkai înotând voiniceşte dincolo de bariera de corali care cântau de mama focului în bătaia soarelui.

- Arkai, nu te prosti, n-ai scăpare! Directorul Naţiunilor Unite nu-ţi mai ia apărarea în şedinţa din careul magic. Eşti declarat persona viciosa!

Sistemul tău fiziologic a fost pus la popreală. Ai răsturnat toate valorile, aiuritule!

- Vezi-ţi de drum, submarinule roşu! a răcnit Arkai urcându-se în spinarea unei balene Bombo şi îndreptându-se spre Polul Nord.

Balenele Bombo nu se temeau de submarinul roşu. Balenele Bombo erau nişte mutanţi de toată splendoarea. În bătaia lunii arătau ca nişte munţi, în lumina zorilor păreau nişte fregate de sticlă. Ele citiseră în câmpul subluminic toate textele lui Arkai şi-l iubeau nespus. Pentru că Arkai răsturnase toate lucrurile cu susul în jos. Anume, că Universul nu era univers, ci o respiraţie. Că muzica era o fiinţă de sex feminin şi că fiinţele obişnuite erau note pe partitura Universului. Arkai spusese ceva şi despre identitate. Identitatea era stăpâna lumii şi nu Omogenitatea. Acum, Omogenitatea îi trimisese pe cap submarinul roşu să-l torpileze. Submarinul se hrănea cu plancton şi păzea cu străşnicie cuceririle Omogenităţii.

- Arkai, predă-te! urlă tunător submarinul roşu învârtindu-şi ameninţător elicea prin valurile înspumate. O să te fac tăiţei, o să fac din tine o supă filozofică, pe cuvânt dacă mint!

Arkai a pus balena Bombo să facă o voltă şi apoi s-a dus la fund unde s-a întâlnit cu Gorbaciov, cu Ala Bana Bortocala şi cu Hitler şi cu Crasai Banger, vânătorul de fluturi, care tocmai discutau aprins despre posibilitatea ca Lumea Virtuală să fie folosită pentru stoparea entropiei universale. Arkai i-a salutat râzând şi, mişeleşte, a lăsat torpila submarinului roşu să se înfingă drept în scăfârlia lui Hitler. Ciocanul de apă a spulberat simandicoasa adunare şi a aruncat balena Bombo drept pe Everest. Mii de credincioşi aflaţi în pelerinaj au crezut că văd aievea Arca şi s-au aruncat în genunchi. Numai Herman Borman, grămătic al naziştilor reformaţi, l-a recunoscut pe Arkai şi şi-a scos revolverul vrând să-l împuşte pe loc. Balena Bombo s-a răsturnat în ea însăşi transformându-se în ceaţă, iar Arkai a scăpat viu şi nevătămat, gata, gata să pună la punct un nou sistem filozofic care să de-a peste cap întreaga gândire politică a sfârşitului de secol. Submarinul roşu s-a încăpăţânat să urce în munţi folosind apa gheţarilor topiţi, a sfredelit o stâncă şi-a pornit-o de nebun după Arkai ameninţându-l în fel şi chip. Arkai! Arkai! Ce-i cu dorinţa ta aiurită de a suci minţile Sclavilor De Lux care muncesc pe ruptelea în marile lagăre planetare, vino înapoi derbedeule, filozofule de operetă. Arkai, Arkai, hai să negociem! Negocierile au început în deşertul Sahara. Submarinul roşu s-a bălăcit într-o băltoacă şi i-a propus lui Arkai postul de Manipulator Mondial Oficial. Arkai a mai cerut şi o duşcă de votcă, dar submarinul roşu n-a vrut nici în ruptul capului zicând că ultima duşcă de votcă de pe Pământ o ţine pentru el şi numai pentru el. Negocierile au loc şi astăzi. Dacă te opreşti din lucru, dragă Sclavule De Lux, poţi să-i auzi pe Arkai şi pe submarinul roşu cum se ceartă şi cum se mai ameninţă şi nu ajung la nici un rezultat.

Vlad T. Popescu

„Cu toţii am citit lucrări „mainstream" în care, de la reţete culinare la portavioane, eventual şi niscaiva acceleratoare de particule, autorul nu o lua razna, era credibil şi documentat. Corect din punct de vedere ştiinţific/tehnic, fără a fi SF"

1. Ştiinţă / 2. Ficţiune
A. Realitate / B. Fantezie
I. Profesionist / II. Amator

1. Ştiinţă

(Bon, şi tehnica, în sensul aplicării în practică a primei...) Cred că perspectiva artistică asupra ştiinţei în SF trebuie să fie mai nuanţată. Dacă medităm şi brodăm pe marginea ştiinţei, facem, într-un fel, filozofie. Abordăm ştiinţa aşa cum a fost ea, cândva, subsumată filosofiei. Puţini scriitori, chiar dintre cei care poartă stindardul SF-ului, fac parte din categoria oamenilor de ştiinţă activi, mai toţi însă, bine sau rău, intenţionat sau nu, fac filosofia ştiinţei. Detaliul ştiinţific/tehnic şi corecta interpretare a fenomenelor naturale nu sunt însă apanajul SF-ului. Cu toţii am citit lucrări „mainstream" în care, de la reţete culinare la portavioane, eventual şi niscaiva acceleratoare de particule, autorul nu o lua razna, era credibil şi documentat. Corect din punct de vedere ştiinţific/tehnic, fără a fi SF. Au avut succes romane despre marginalizaţi refugiaţi în metrou, despre manageri ai marilor fabrici de autoturisme, în care economia, sociologia şi tehnologia erau tratate la nivelul unui curs universitar, dar, încă o dată, nu era vorba de SF. Biografii romanţate ale unor Einstein, Curie ş.a. au fost şi consistente lucrări

de popularizare a ştiinţei, ba chiar a unor ramuri ale ştiinţei mai greu accesibile cititorilor. Din nou, fără să facă SF.

Peste tot ştiinţă în „mainstream", atunci de ce ştiinţa pare a fi diferenţa specifică între literatură în general şi genul SF în special? Ştim de ce, dar nu punem în practică! Din cauza speculaţiei ştiinţifice, a picăturii de nou, a pasului făcut dincolo de frontiera lucrurilor deja imaginate, gândite şi testate. Mult dincolo! Nu mai este suficient doar să imaginaţi viitorul, să „anticipaţi", trebuie să mergeţi mult mai adânc, mult mai departe!

Şi dacă au fost la modă, au „produs" SF ştiinţele „exacte", matematica, automatica, astronomia, mă rog, înţelegeţi ce vreau să spun, toate cele care te duc cu gândul la roboţi, rachete, lasere, au intrat în arenă şi cibernetica, economia, istoria, psihologia, ba chiar şi gramatica. Nu de puţine ori, succesul a fost generat de însăşi abordarea unei ştiinţe „nou-venită" în universul SF.

S-ul din SF trebuie să mă uluiască pe mine, cititorul, cu o nouă perspectivă asupra ştiinţei, cu o speculaţie măcar la marginea credibilităţii, cu un pas făcut prin „poarta care duce dincolo". Îmi pare rău pentru toţi cei care cred că se poate scrie SF fără speculaţie ştiintifică. Se poate scrie, şi nu moare nimeni din asta, dar nu SF! Oricâte eforturi ar face autorul în încercarea de a imagina un decor ultra-tehnologizat, sau rudimentar post-catastrofic, oricâte „cuvinte" care să sune exotic ar intra în vocabularul utilizat, dacă ele nu sunt justificate de „nou" în domeniul ştiinţific ales, atunci el nu îşi va ului cititorii. Va juca într-un registru modest.

2. Ficţiune

Este limpede că, la origine, au fost botezate Science-Fiction lucrări de ficţiune ştiinţifică, pentru a le deosebi de ficţiunea „mainstream", de non-fiction-ul din categoria ştiinţă popularizată. În fond, nu ar fi nimic de spus despre ficţiune, sau ar fi de spus toate cele care sunt valabile şi pentru mainstream.Oricum, este vorba de imaginaţie şi de scriitură/stil. (O altă „imaginaţie" decât aceea care ne-a dus cu ştiinţa dincolo de „cele cunoscute").

Pornind de la „accidentul" ştiinţific, de la mesajul pe care vreau să-l transmit (şi TREBUIE să transmit un mesaj, nu neapărat o „lecţie", altfel tot efortul este inutil în plan uman şi artistic, chiar dacă nu sunteţi cu toţii de acord), imaginez o lume, un personaj, o

poveste/un plot. Şi scriu folosind o retorică/un stil adaptat atât subiectului (lume + personaj + plot), cât şi mesajului. Dacă am talent, am imaginaţie şi am ceva de spus, chiar dacă ratez „accidentul“ ştiinţific, „produc“ o operă literară viabilă.

A. Realitate / B. Fantezie

Nu ştiu dacă vă place ideea, sau sunteţi de acord cu ea, dar Science-Fiction-ul este un caz particular al realismului fantastic/magic. Oricum ar fi, fie că este vorba de America anilor '50, fie că este vorba de Arrakis, fie că este vorba de lumea din Matrix, povestea este credibilă doar dacă lumea cu pricina este „autentică“, coerentă, exactă, „reală“. Şi atunci, cum se leagă toate astea de fantastic, de ceea ce se opune, prin definiţie, realului? Cred că aţi înţeles ce vreau să spun: lumea imaginată nu este reală, îmi aparţine şi mă ascultă doar pe mine, seamănă doar cu visele mele, dar, pentru a fi înţeleasă, trebuie să aibă propria ei „realitate“, de care sunt responsabil.

Cele spuse apropo de ştiinţă, ficţiune, realism şi fantastic pot fi amendate, pot fi amănunţite, pot fi disecate. Nu ştiu dacă aici este locul şi momentul pentru aşa ceva. Scopul este altul, acela de a vă oferi opinia unui cititor despre Science-Fiction în general şi despre cum puteţi să aveţi succes în particular. Nu este o lecţie, ci o ipoteză de lucru, o invitaţie la discuţie.

I. Profesionist / II. Amator

„Sunt chiar curios să ştiu ce fel de cărţi se înghesuie cititorii din ziua de azi să cumpere“ - îmi scrise Eduard Pandele (scriitor de SF, programator, unul dintre moderatorii listei RoFandom - n.r.). Hmm, dacă aş şti, le-aş scrie chiar eu! Aşa, în calitate de cititor oarecum avizat, plictisit, pretenţios, interesat, care ştie că nu deţine „adevărul suprem“, dar care crede că din mai multe păreri - chiar, care este părerea voastră? - putem să o alegem pe cea mai bună, sau măcar putem sa cădem o clipă pe gânduri, dacă ne interesează cu adevărat subiectul!, în calitate de cititor care mai cumpără cărţi, multe cărţi, şi contează astfel la succesul comercial al acestora, încerc să-mi pun în ordine câteva idei apropo de „SF-ul nostru cel de toate zilele“.

Cum pot să treacă de la amatorism la profesionism cei care

doresc asta, cei care speră să trăiască din scris, cei care își doresc succesul de public? Poate și așa:

- renunțând să scrie SF dacă nu sunt de acord cu ceea ce am spus apropo de „accidentul științific". La naiba, nu te arată nimeni cu degetul pe stradă dacă scrii literatură polițistă, fantastică, de aventuri, și e absurd să bati la nesfârșit la ușile unui gen față de care nu ai o reală pasiune;
- renunțând la celebritatea găunoasă oferită de premiile literare amendate de comisionul pentru președintele juriului;
- ințelegând că „se vede" atunci când nu ai nimic de spus, oricâte artificii, arabescuri, postmodernisme și „milozofii" ai pune la bătaie;
- acceptând că, fără să fie prin asta un gen „minor", SF-ul aparține spațiului ludic, este o formă de divertisment, iar cititorul nu dă bani dacă nu se „distrează", dacă se plictisește;
- evitând lucrurile „călduțe", care nu plac cu adevarăt nici măcar celui care le-a scris;
- înțelegând că scrisul înseamnă și o meserie care se învață, nu doar superioară plictiseală față de rețetele „americane". Ține de marele talent să respecți formele fixe și să spui, în același timp, ceva original!
- acceptând că trebuie „scris pentru export", așa cum trebuie produse cine știe ce mărfuri pentru export, adică în permanentă concurență cu mai marii planetei, nu cu colegul de la clubul de peste drum.

Lista poate continua, aștept să o continuați! M-aș bucura apoi ca, în timp, să și aplicați părțile în care credeți.

Sunt de discutat mii de amănunte legate de subiectele abordate, de tehnica scrisului, de lume + personaj + plot, de... Pe care să le abordăm mai întâi?

Nu vă propun o viziune clasică, mai degrabă una pragmatică. Din generația celor ceva mai tineri, cu excepția lui Dănuț Ivănescu, nu vă amăgiți, nici unul nu are puterea de a „sparge tiparele", de a merge înainte fără să-i pese de reguli, pentru că-i iese pur și simplu. Asta nu înseamnă că nu puteți lăsa în urma voastră cărți remarcabile, că nu puteți ajunge primii în top.

Dan Doboş

Critici şi scriitori
Ştiinţă şi scriitori

„Necesitatea unei minime explicaţii ştiinţifice a pătruns în America şi în domenii precum horror-ul"

Se vorbeşte mult, şi pe nedrept, despre faptul că în ultimii ani, în science fiction-ul românesc au pătruns scriitori care au estompat cumva generaţia inginerilor. Acum de ce o fi generaţia '90 mai scriitoricească decât cea a lui Cristian Tudor Popescu, Sandu Ungureanu, Dănuţ Ungureanu, fraţii Merişca, Răzvan Haritonovici şi toţi ceilalţi, e greu de zis. Nu îi putem însă contrazice pe critici. Că s-au declarat specie pe cale de dispariţie. Ceea ce merită reţinut este însă fractura fundamentală care a apărut între scriitura SF de după 1989 şi ceea ce fusese înainte, manifestată mai ales prin diminuarea până la jugulare a componentei ştiinţifice din proza SF autohtonă. Această diminuare a survenit în cele mai multe cazuri prin mitizarea calculatorului, locul extrapolării ştiinţifice şi al creaţiei în domeniul ideilor ştiinţifice fiind luat de conectarea unei atotputernice mufe într-un creier oarecare.

Fără a emite consideraţii estetice, trebuie să remărcam însă că, în ciuda schimbărilor apărute în creaţia SF, cititorii au rămas credincioşi modelului tradiţionalist. Dovezi în acest sens sunt interesul ca şi inexistent pentru ceea ce au devenit publicaţiile SF autohtone, alimentate fatalmente de texte din noul val, declinul drastic al tirajelor de carte, demonetizarea unor mărci care atrăgeau pe vremuri zeci, poate chiar sute de mii de cititori. Evidenţa impune concluzia că, dacî între scriitorii de SF şi-au făcut loc

şi oameni care operează cu maximă uşurinţă în mainstream, ei bine, cititorii de SF, şi aşa puţini, au rămas credincioşi creaţiei de tip asimovian sau herbertian.

Tinerii, care ar fi trebuit să se constituie în publicul SF-ului nou, promovat în special de generaţia 90, au virat drastic de la cultura scrisă spre cea audio-vizuală, fapt consumat concomitent cu un proces de sărăcire accentuată, care a făcut cartea din ce în ce mai inaccesibilă. Mai mult, odată cu dărâmarea caracterului enciclopedic al învăţământului românesc şi instituţionalizarea aberaţiilor curriculare, şi acei puţini tineri care au mai pus mâna pe vreun roman SF împrumutat de la prieteni sau găsit în biblioteca părinţilor, au fost evident depăşiţi de aparatul ştiinţific al acestor romane. Replica „Astea sunt sefeuri", rostită cu privire la chestiuni de neînţeles sau chiar la nebunii, este una extrem de răspândită printre liceeni şi studenti şi ea este stigmatul unei stări de lucruri nu foarte prielnice SF-ului autohton.

Pe linie de consecinţă se poate deci considera că, atunci când un român scrie SF, se adresează unor oameni cuprinşi între 27 şi 50 de ani, cu formaţie ştiinţifică şi o importantă cultură umanistă care, atunci când văd „SF" pe o carte, se aşteaptă la o naraţiune situată într-un mediu în care extrapolarea ştiinţifică şi inovaţia sunt definitorii. Aceştia sunt cititorii şi lor trebuie să li se adreseze creatorul SF, pentru a spera sa şi vândă roadele muncii.

Afirmaţiile de mai sus pot fi desigur combătute pe multe cai, dar indiferent de eşafodajul unor argumente contrare, nu se poate să nu privim peste ocean şi să nu remarcăm faptul că, până una-alta, toţi scriitorii SF americani de succes au o importantă componentă ştiinţifică în creaţia lor.

Şi nu ne vom referi aici la Asimov, Herbert sau Poul Anderson, ci la scriitorii contemporani precum Arthur C. Clarke, Orson Scott Card, Greg Egan, Gregory Benford, David Brin, la Kevin J. Anderson şi la mulţi alţii.

Mai mult, necesitatea unei minime explicaţii ştiinţifice a pătruns în America şi în domenii precum horror-ul, Stephen King, John Saul sau chiar Dean Koontz fiind exemple elocvente de autori care nu şi-au permis să ignore inovaţia ştiinţifică. Dacă ajungem să cântărim demersul critic din SF-ul românesc trebuie să remarcăm ilustra inexistenţă a celui mai mic comentariu asupra ideii SF, măsu-

rată în termenii ei ştiinţifici. Componenta exclusiv filologică a criticii SF a momentului ne face să ne întrebăm dacă aceia care se grăbesc să cântarească o proză sau alta au măcar habar la ce se referă ecuaţia lui Schrodinger ca să-l înţeleagă pe Egan, dacă au operat măcar o dată în viaţă într-un spaţiu n-dimensional pentru a putea înţelege hiperspaţiul, dacă ştiu cel de-al doilea principiu al termodinamicii, dacă pot numi măcar 30 de oase importante ale corpului uman, dacă ştiu câte baze esenţiale formează molecula de ADN, ca să înţeleagă ce e aceea o genă şi cum se realizează clonarea, dacă ştiu ce e acceleraţia Coriolis, ca să se poată bucura de Rama. Poate că ştiu, dar nu se referă niciodată decât la partea de „fiction", aceea de „science" rămânând fundamental neexplorată.

Aşa se face că aceşti critici introduc false ierarhii, care nu operează defel pe piaţa editorială, introducând clasamente bizare şi inventând scriitori care, precum practicanţii de karate, sfârşesc prin a se declara notorii şi prin a-şi acorda distincţii pentru propriul lor stil îmbâcsit.

Şi, pentru ca lucrurile să fie spuse până la capăt, cum poate fi privit romanul „Jurasic Parc" al lui Michael Crighton? Fiindcă aici găsim dezvoltări fractalice ale unor ecuaţii neliniare, găsim pagini întregi de cod sursă, găsim meniuri pentru calculatoare main frame, termeni precum terrabiţi şi baze purinice. Este el science fiction? Evident! Măiestria absolută a lui Crighton însă este aceea de a oferi tuturor ceva de digerat, de la fractali la copii fugăriţi de dinozauri. Şi oare cum s-ar simţi el dacă i-am judeca romanul exclusiv prin prisma naraţiunii şi a stilului? Răspunsul la aceste întrebări îl ştim cu toţii. Inclusiv criticii care au mari dificultăţi în a extrage un radical în lipsa calculatorului.

Ciprian Chisega

Ciprian-Gabriel Chisega s-a născut pe 11 aprilie 1971 în oraşul Motru (Gorj). A absolvit Liceul Industrial Motru, secţia Matematică-Fizică, apoi a urmat cursurile facultăţii de Chimie Industrială - Bucureşti. In prezent lucrează în departamentul asigurarea calităţii la un institut de cercetări. A fost membru „Star Trek“ Club România, participând la organizarea a două convenţii naţionale „Picnic la Marginea Galaxiei“. În prezent, membru al cenaclului „Planetar SF“. A organizat, pe insula Atlantykron, o serie de concursuri cu teme ştiinţifice şi de cultură generală SF. A publicat articole de ştiinţă popularizată în Quadrant, Supernova şi News Letter SF. Printre pasiunile sale se numără chimia, biologia, biochimia şi literatura SF. Textul de mai jos reprezintă o interesantă speculaţie asupra naturii timpului.

Cât timp mai avem? Este o întrebare foarte des pusă! Dar acum nu vreau să discutăm despre cât arată ceasul pe care-l aveţi la mână. Vreau să vorbesc despre mai mult de-atât. Timpul se află într-o foarte strânsă legătură cu corpul nostru şi implicit cu celulele pe care acesta le conţine. Celulele sunt mecanisme chimice foarte complicate, dar, pe de altă parte, sunt şi mecanisme delicate şi precise pentru măsurarea timpului. Sunt uzine chimice uimitoare. Pe deasupra sunt şi organisme vii.

Pe Pământ avem două feluri de celule: procariote (mai ales la bacterii), cu ADN-ul de formă circulară şi eucariote (în celelalte regnuri, incluzând şi omul), cu o structură dublu helicoidală.

Pentru a înţelege timpul, trebuie să înţelegem mai bine funcţionarea celulei, şi faptul că orice proces desfăşurat în interiorul acesteia este bine controlat de către un complex de proteine, enzime, hormoni, factori de creştere etc.

În paragrafele următoare insist asupra descrierii celulei, deoarece cred că acest pas este important în înţelegerea şi controlul timpului.

Celulele eucariote au o structură foarte bine organizată, cu compartimente şi organite, cu funcţii bine definite. Totuşi, toate aceste structuri sunt alcătuite din doar câteva clase de macromolecule: proteine, carbohidraţi, acizi nucleici şi lipide. Desigur, proteinele sunt cele mai importante. Acestea formează structurile celulare, jucând rolul de unităţi de bază, de factori de asamblare, ca şi celelalte macromolecule. De asemenea, acţionează ca enzime, catalizând atât reacţiile celulare anabolice, cât şi pe cele catabolice.

Ce sunt proteinele? Sunt lanţuri liniare formate din cei 20 de aminoacizi: glicina (Gly), alanina (Ala), valina (Val), leucina (Leu), isoleucina (Ile), fenil alanina (Phe), cisteina (Cys), metionina (Met), acidul aspartic (Asp), aspargina (Asn), acidul glutamic (Glu), glutamina (Gln), lisine (Lys), arginina (Arg), prolina (Pro), histidina (His), triptofanul (Trp), serina (Ser), treonina (Thr), tirozina (Tyr). Secvenţa de aminoacizi este cea care determină în mod precis structura tridimensională a proteinei şi proprietăţile acesteia. Totuşi, proteinelor le lipsesc două caracteristici de bază necesare organismelor vii: nu se pot replica şi din această cauză, nu pot stoca informaţia genetică pentru o perioadă suficient de lungă de timp.

În toate celule vii, nu numai la eucariote, informaţia genetică este stocată în secvenţa de baze nucleare a ADN-ului. Când este nevoie de o proteină, secvenţa de baze care o codifică este transpusă în secvenţa de aminoacizi. ADN-ul îndeplineşte şi a doua cerinţă. Datorită structurii sale de dublă elice, este uşor replicat, atunci când o catenă este copiată folosind o altă catenă complementară drept tipar. De reţinut că ADN-ul se găseşte în interiorul nucleului celulei.

Pentru un organism viu, este foarte important ca integritatea

genomului să fie menţinută cu grijă şi ca acesta să fie replicat cu mare precizie în timpul procesului de înmulţire. Pentru a uşura toate acestea, celula are mecanisme adecvate atât pentru replicarea ADN-ului, pentru repararea şi recombinarea acestuia, cât şi pentru controlul ciclului de diviziune.

Pentru procesul de replicare este nevoie de:

- existenţa unei catene ADN pe post de tipar;
- prezenţa celor 4 dezoxiribonucleozid trifosfaţi (dATP - d adenozin trifosfat, dGTP - d guanozin trifosfat, dCTP - d citozin trifosfat şi dTTP - d timin trifosfat);
- prezenţa ionilor de magneziu;
- un sistem enzimatic complex care conţine:
  a. helicaza - enzimă care desface elicea dublă parentală, cu etalarea celor două catene complementare, ajutând astfel la citirea secvenţei de nucleotide de către enzimele de replicare. Desfacerea duplexului parental este un proces pas cu pas, pe diferite bucăţi de ADN, în paralel cu avansarea replicării. Cele două catene rămân separate datorită intervenţiei proteinelor de stabilizare a ADN-ului, care se leagă strâns de acestea;
  b. topoizomerazele - rezolvă problemele topologice ce pot apare la desfacerea duplexului parental;
  c. ADN primaza - enzimă care sintetizează mici fragmente de ARN (amorse) pentru iniţierea sintezei ADN-ului;
  d. ADN polimerazele, dependente de ADN - sunt importante in procesul de replicare a catenei fiice. Până acum se cunosc şase tipuri diferite de polimeraze (la mamifere), cu diferite funcţii în procesul de replicare;
  e. ADN ligaza - o enzimă care leagă fragmentele de ADN produse în cursul procesului de replicare.

În organismele adulte, unele celule sunt complet diferenţiate, însemnând că şi-au încetat complet diviziunea sau dacă încă mai sunt capabile de diviziune, nu mai pot produce decât copii ale lor însele, de exemplu clone. Celulele care şi-au menţinut potenţialul de diviziune sunt supuse unei supravegheri foarte stricte, pentru a controla acest proces. Ceva trebuie să iniţieze proliferarea şi altceva trebuie să o oprească. Se ştie că dacă procesul scapă de sub control, avem de-a face cu cancerul. Pentru a controla dezvoltarea este important ca lungimea ciclului de diviziune

celulară să fie corectă şi celula să iasă din ciclul de diviziune doar atunci când a atins ultima fază a acestuia.

Ciclul de diviziune al celulelor eucariote are 4 faze distincte: în timpul fazei S (de la sinteză) se replică tot genomul (format din ADN-ul din nucleu), în timpul fazei M (de la mitoză) cromozomii fiice sunt segregaţi între capetele celulei iar în final inelul contractil desparte membranele celor două genoame rezultate, într-un proces denumit citokineza (celula s-a divizat). Perioadele dintre mitoză şi faza S se numesc G1 şi G2 (G de la gap - gol). Este crucial ca ADN-ul să fie replicat o singură dată şi numai o dată pe parcursul ciclului de diviziune.

O privire mai atentă în interiorul fazei S ne dezvăluie următoarele:

1. Helicaza - desface duplexul parental, separând pas cu pas cele două catene de ADN;
2. Pe o catenă replicarea decurge continuu, iar pe cealaltă discontinuu. Polimeraza are nevoie de amorse pentru a se lega de catena;
3. O a treia enzimă - primaza - produce aceste amorse. Dupa aceea polimeraza umple spaţiile libere dintre amorse cu baze nucleare. După umplerea spaţiilor libere, amorsele sunt eliminate de catre polimerază şi spaţiile rezultate sunt umplute cu baze nucleare;
4. Dar, la capatul catenei ramâne un fragment de informaţie care nu poate fi copiat, deoarece nu mai există amorsă.
5. În acest fel, în timpul fiecărei replicări, celula pierde o parte din informatia nucleară, iar când informaţia rămasă nu-i mai este suficientă pentru supravieţuire, moare.

Concluzie

Timpul este de natură organică (chimică). Toate fiinţele vii sunt organisme temporale, deoarece toate celulele au inclus un mecanism temporal. Deoarece timpul este atât de puternic legat de corp (creierul are propriul său mecanism temporal), cred că acesta ţine mai mult de fiziologie decât de fizică.

Pentru a călători în timp, ar trebui să ne cunoaştem mai bine mecanismele temporale, şi mai mult ca sigur vom da un răspuns concludent acestei probleme.

Noi descoperiri în domeniul geneticii

Scriam că fiecare celulă din organism are un mecanism temporal, care acţionează ca o bombă cu ceas. În cursul diviziunii celulare, la fiecare replicare, celula pierde o mică porţiune din codul genetic, care nu-i este folositoare. Însă în momentul în care partea nefolositoare a fost pierdută, se pierde informaţie codantă importantă pentru supravieţuirea celulei. Atunci celula moare. Acest proces de moarte celulară dirijată se numeşte „apoptoză".

Există însă unele celule care păcălesc acest mecanism. Celulele sexuale, din testicule şi din ovare, precum şi celulele canceroase folosesc un mecanism puţin diferit de cel descris în articolul la care fac referire.

Spuneam că în cadrul fazei de sinteză a ciclului de replicare celulară, la un moment dat, o parte din informaţia de la capătul catenei ce se copiază, nu poate fi transcrisă deoarece enzima care face acest lucru nu poate pune informaţie decât între două calupuri de informaţie.

Totuşi celulele vizate mai sus dispun de o enzimă - telomeraza - care legându-se la capătul catenei care se copiază, împiedică pierderea de informaţie. Astfel celula devine teoretic nemuritoare.

De curând, un grup de cercetători americani de la Baylor College of Medicine, Waco, Texas, au produs prin tehnici de inginerie genetică, şoareci de laborator, care produc telomerază revers transcriptază (TERT) la nivele atinse doar în celulele embrionare. Trebuie precizat că celulele embrionare produc TERT, dar după naştere şi diferenţierea celulelor, acestea îşi pierd această capacitate.

Forţarea exprimării acestei enzime la şoareci a demonstrat că deşi, inima şi-a mărit volumul, a apărut o rată mai redusă a problemelor cardiace şi astfel o reducere a bolilor de inimă. Asta ar însemna că în viitorul apropiat vor apărea tratamente cardiace pe bază de TERT. Însă aplicarea la oameni este încă departe!

Chemăm toate formele de viaţă inteligente, aflate la distanţa dintre Pământ şi „Anticipaţia“, să participe la

Cea de-a doua Săptămână Internaţională de Ştiinţă şi Science Fiction

o întâlnire restrânsă, dar de mare calitate

Locul desfăşurării: Timişoara.
Perioada: 19-25 mai 2003

Manifestarea va consta în patru zile de discuţii informale, urmate de o Convenţie cu o durată de două zile, care se va adresa profesioniştilor din Science Fiction, fanilor şi personalităţilor. Evenimentul va constitui un portal către lumea de mâine (care va începe chiar în prima zi de după închidere. Sincer!)

Invitaţii celei de-a doua Săptămâni Internaţionale sunt:

Dănuţ Ungureanu, scriitor român de SF
Ian Watson, scriitor englez de SF
István Nemere, scriitor maghiar de SF
H.G. Wells, scriitor englez, „Ghost of Honor“ al evenimentului

Ei vă vor fi prezentaţi de către
Roberto Quaglia, scriitor italian de SF

Principala limbă utilizată va fi engleza, deşi se va asigura şi traducere în română, în special în momentele-cheie şi atunci când lucrurile o iau... razna. **Înregistrarea este GRATUITĂ** pentru români, singura condiţie fiind confirmarea fermă, din timp, a participării.
Detalii suplimentare puteţi obţine de pe site-urile
www.geocities.com/lumivirtuale,
www.sfera.go.ro,
www.imagikon.go.ro
şi **www.proscris.port5.com.**

Sfatul nostru: înregistraţi-vă cât mai repede!